

พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวี
ในกลุ่มเยาวชนที่ใช้ยาเสพติดทั้งชนิดฉีดและกินหรือสูบ

Sexual risks on HIV transmission among youth
injecting drug user and non-injecting drug user

โดย

ชลธิชา	เรืองยุทธการณ
อัจฉรา	สนธิรัตน์
กนิษฐา	ไทยกล้า
อรุณรัตน์	ตั้งมั่นคงวรรณกุล
อ่อนศรี	ชื้อท

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2546

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์
ประจำปีงบประมาณ 2544 ทบวงมหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

รายงานฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ประจำปีงบประมาณ 2544 ของทบวงมหาวิทยาลัย ทีมวิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ในการดำเนินการวิจัย ทีมวิจัยได้รับความสนับสนุนและความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย จึงขอกล่าวขอบคุณให้ปรากฏ ณ ที่นี้ : ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ ศิริสัมพันธ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ให้อิสระอย่างเต็มที่ในการทำงานและสนับสนุนให้สำรองเงินของสถาบันฯ ไปทำวิจัยก่อน คุณกิตติพงศ์ รุ่งเรืองชนะกิจ ผู้ช่วยผู้อำนวยการที่จุดประกายให้ผู้วิจัยสนใจขอทุนทำวิจัย เจ้าหน้าที่ศูนย์บำบัดและรักษาเยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ และคลินิกชุมชนทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีในการเข้าไปเก็บข้อมูล ป้าแอ้วผู้ดูแลกลุ่มเยาเวาชน ผ่อน อี๊ด จุ่มดี๊ก นื่องเมษ นื่องจ้อย ตุ่มและพี่อ่อน ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างแข็งขันและสละเวลาพักผ่อนยามค่ำคืนและวันหยุดไปช่วยหาอาสาสมัครและเก็บข้อมูล นื่องนิตและกัญญาที่ช่วยถอดเทป นื่องจิตรที่ช่วยประสานงานกับทบวงฯ นื่องรุณที่คอยถามไถ่ชี้แนะและให้กำลังใจ และสุดท้ายบุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จได้ คือ อาสาสมัครน้องๆเยาเวาชนทุกคน ที่ให้ความอนุเคราะห์และร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล และเพื่อนๆ ที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ ทีมวิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ชลธิชา เรืองบุทธิการณ์

อังฉรา สนธิรัตน์

กนิษฐา ไทยกล้า

อรุณรัตน์ ตั้งมั่งคองวรกุล

อ่อนศรี ชี้อท

กุมภาพันธ์ 2546

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ที่เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์พร้อมการบันทึกเทปกลุ่มเยาวชนหญิงชายอายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 33 ราย ทั้งหมดมีประสบการณ์ทางเพศ และใช้ยาเสพติดทั้งชนิดฉีด กินหรือสูบ ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ การใช้ยาเสพติด และความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการรับเชื้อเอชไอวี ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนกลุ่มผู้ใช้ยาบ้าจำนวน 22 ราย (ชาย 18 หญิง 4) เริ่มมีเพศสัมพันธ์และเสพยาครั้งแรกอายุต่ำสุด คือ 13-14 ปี กลุ่มนอนคนแรกในชีวิตเกือบทั้งหมดคือแฟน และมีการใช้ถุงยางอนามัยน้อยมาก เพศสัมพันธ์ครั้งต่อๆมาทั้งกับแฟนคนเดิมและคนใหม่ก็เป็นเช่นเดิม ผลที่ตามมาคือเยาวชนชายจำนวน 6 รายทำให้แฟนตั้งครรภ์ 9 ราย ทุกรายยุติการตั้งครรภ์ด้วยการทำแท้ง ในกลุ่มผู้ใช้ยาบ้ายอมรับว่าขาดความรู้สึกลึกและความต้องการทางเพศมากขึ้นกว่าปกติ จนบางครั้งต้องออกไประบายกับแฟน แต่เมื่อใช้ไปนานๆ ยามีผลกระตุ้นความรู้สึกทางเพศเพียงเล็กน้อย ไม่จำเป็นต้องมีเพศสัมพันธ์ แต่ถ้าเผชิญอยู่กับแฟนและมีเพศสัมพันธ์กัน พบว่าการร่วมเพศใช้เวลานานกว่าปกติ อวัยวะเพศมีการแข็งตัวช้า หลังช้า นอกจากนั้นเยาวชนชายยังให้ข้อมูลว่ามีประสบการณ์ที่หญิงติดยามาขอนอนด้วยเพื่อแลกกับยา หรือเคยเห็นเหตุการณ์เช่นนี้ในกลุ่มเพื่อนที่เสพยาด้วยกัน แม้เยาวชนชายจะยืนยันว่าใช้ถุงยางอนามัยในกรณีเช่นนี้ แต่ไม่ยืนยันว่าเพื่อนใช้หรือไม่ ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้เฮโรอีนฉีดจำนวน 5 ราย (ชาย 4 หญิง 1) ให้ผลแตกต่างกันคือ ไม่มีอารมณ์ความต้องการทางเพศเกิดขึ้นเลย แต่กลับมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในสภาวะที่เกิดความอยากยาและไม่สามารถหาอุปกรณ์การเสพยาได้หรือต้องการประหยัดเงินไว้ซื้อยามากกว่าซื้ออุปกรณ์อื่นๆ ส่วนกลุ่มผู้ใช้ยาอีจำนวน 6 ราย (ชาย 2 หญิง 4) มีอารมณ์ตื่นตัว รู้สึกอยากใกล้ชิดและสัมผัสผู้อื่น โดยมากมีเพศสัมพันธ์กับแฟน มีเยาวชนบางรายยอมรับว่ามีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า และไม่มีกำบังกันใดๆ ซึ่งส่วนใหญ่เหตุการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นเมื่อมีปาร์ตี้ยาอี สรุปได้ว่า เพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่ใช้ยาเสพติดมีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวี การที่วัยรุ่นมีความรู้เรื่องโรคเอดส์เป็นอย่างดี ไม่ได้แสดงว่าวัยรุ่นมีความตระหนักรู้ต่อการป้องกันตนเองต่อการติดโรคหรือแพร่กระจายโรคให้ผู้อื่นอน ได้ เพราะยังมีปัจจัยอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้อง

Abstract

Thirty-three adolescents aged between 15-24 years old were interviewed with tape recorder in this qualitative research. All had sex experience and were drug users. The interview concentrated on sexual behavior, drug use and the correlation of drug use and sexual risk on HIV transmission. We found that 22 metamphetamine users (18 male and 4 female) had their first sexual experience and drug use at the age as low as 13-14 years old. Their first partner were their lovers and hardly used condom. The later sexual intercourse was performed with the same partner and still did not use condom. The consequence was 6 male adolescents made their 9 partners became pregnant and terminated their pregnancy by induced abortion. The metamphetamine users admitted that the drug stimulated their sexual emotion and need more than usual and drived them to have sex with their lovers. Nevertheless, when continue using it, the effect was less than previously. But if they had sex, it took longer time for ejaculation. Moreover, some male adolescents had experience that some female drug users had come to ask for the drug and offered having sex in exchange. Most male adolescents insisted that they used condom with those girls, but did not guarantee that their friends did. In the group of 5 heroin injected users (4 male and 1 female) the result was different from the metamphetamine users. There was no sex driving after drug injection. However, they still had risk on HIV infection by sharing needles and syringes when they did not have enough money to buy new ones. In the group of 6 ecstasy users (2 male and 4 female) had sex craving, and a desire to touch someone ended with having sex with their lovers. There were some adolescents accepted that they had sex with strangers and no any self-protection. Mostly it happened during joining the ecstasy party. We concluded that sex in adolescents, both injecting and non-injecting drug users, had a risk on HIV transmission, suggesting that having well-informed about HIV/AIDS among these adolescents did not mean that they had awareness of self-protection from the HIV infection or transmission because there still be other factors involved.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข-ค
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 วิธีการวิจัย และลักษณะข้อมูลพื้นฐาน	3
บทที่ 3 ผลการวิจัย	6
กลุ่มใช้ยาบ้า	6
- พฤติกรรมเพศสัมพันธ์ และการป้องกันตนเองต่อการรับเชื้อเอชไอวี นักตั้งแต่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก	6
- ความรู้เรื่อง โรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน	12
- พฤติกรรมการใช้สารเสพติด	13
- ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติดกับเพศสัมพันธ์	16
กลุ่มใช้ยาฮี	18
- พฤติกรรมเพศสัมพันธ์ และการป้องกันตนเองต่อการรับเชื้อเอชไอวี นักตั้งแต่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก	18
- ความรู้เรื่อง โรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน	22
- พฤติกรรมการใช้สารเสพติด	22
- ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติดกับเพศสัมพันธ์	24
กลุ่มใช้ยาฉีด	26
- พฤติกรรมเพศสัมพันธ์ และการป้องกันตนเองต่อการรับเชื้อเอชไอวี นักตั้งแต่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก	26
- ความรู้เรื่อง โรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน	27
- พฤติกรรมการใช้สารเสพติด	28
- ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติดกับเพศสัมพันธ์	31
ความคิดเห็นต่อการจัดกลุ่มเพื่อนสอนเพื่อน	32
บทที่ 4 อภิปรายผล	34
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	38
เอกสารอ้างอิง	39
ภาคผนวก	41

1. บทนำ

การแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวีในประเทศไทยในระยะเริ่มแรกอยู่ในกลุ่มชายรักร่วมเพศ ต่อมาพบในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น แล้วแพร่ระบาดต่อไปยังหญิงบริการทางเพศ และชายนักเที่ยวที่ไปใช้บริการจากหญิงบริการทางเพศ ซึ่งท้ายที่สุดได้นำเชื้อเอชไอวีมาสู่ภรรยาและบุตรในครรภ์ ประเทศไทยทั้งภาครัฐและเอกชนต่างให้ความร่วมมือกัน ในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อให้ประชาชนมีพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัย รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหรือชายอื่นที่มีใช้ภรรยาหรือสามีของตน ร่วมกับการมีระบบการเฝ้าระวังที่ดี เช่นการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์ให้ใช้ถุงยางอนามัยในสถานบริการทางเพศ ช่วยให้อัตราการติดเชื้อในกลุ่มผู้ให้บริการทางเพศลดลงจากร้อยละ 31 ในปี 2537 เหลือเพียงร้อยละ 16 ในปี 2542 ส่วนประชากรกลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ผู้บริจาคโลหิต หญิงตั้งครรภ์ และทหารเกณฑ์ อัตราการติดเชื้อมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง^(1,2)

อย่างไรก็ตาม แม้จะพบว่าอัตราการติดเชื้อเอชไอวีจากการมีเพศสัมพันธ์ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในกลุ่มทหารเกณฑ์ แต่แนวโน้มการติดเชื้อยาเสพติดในกลุ่มนี้กลับเพิ่มสูงขึ้น จากการศึกษาระหว่างปี 2536-2540 พบว่าทหารเกณฑ์มีแนวโน้มใช้ยาเสพติดสูงขึ้นทุกปี และยาเสพติดที่นิยมใช้มากที่สุดคือ ยาบ้าและเฮโรอีน^(3,4)

นอกจากนั้น ผลการสำรวจในปี 2542 ยังแสดงให้เห็นถึงอัตราการติดเชื้อเอชไอวีในประชากรบางกลุ่มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีด พบว่าอัตราการติดเชื้อทรงตัวอยู่ในระดับสูงคือร้อยละ 50.7 ในขณะที่กลุ่มชายที่มาตรวจที่คลินิกกามโรคก็มีอัตราการติดเชื้อที่ค่อนข้างคงที่คือร้อยละ 8-9 ตลอดช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา⁽¹⁾ สำหรับภาคเหนืออัตราการติดเชื้อของประชากรกลุ่มที่ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเท่ากับร้อยละ 47.5⁽⁵⁾ จากการศึกษาของศูนย์บำบัดยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่พบว่าอัตราการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มประชากรที่ติดยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้าที่กำลังเป็นปัญหาอย่างหนักอยู่ในขณะนี้ใช้วิธีการเสพยาโดยการสูบประมาณครึ่งหนึ่งเป็นเยาวชนที่มีอายุยังไม่ถึง 20 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน มีประวัติการเที่ยวหญิงบริการทางเพศ และมีส่วนน้อยที่ใช้ถุงยางอนามัย⁽⁶⁾

กลุ่มเยาวชนเป็นกลุ่มเสี่ยงเรื่องยาเสพติดเพราะความอยากรทดลอง หรืออยากใช้เพื่อความบันเทิง สร้างความตื่นเต้น สนุกสนาน และเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ และสิ่งที่เอื้อต่อการใช้ยาเสพติดคือสามารถหายาเสพติดได้เองจากเพื่อนและชุมชนที่อาศัย จากการศึกษาของผจงจิต อินสุวรรณและคณะ⁽⁷⁾ ซึ่งทำการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดยาเสพติดของเยาวชน พบว่าเด็กที่เริ่มเสพยาเป็นครั้งแรกในกลุ่มเฮโรอีน และกลุ่มสารระเหยจะมีอายุเฉลี่ยที่ 17.2 และ 16.3 ปีตามลำดับสาเหตุที่เสพยาครั้งแรกคืออยากรทดลองเป็น อันดับแรก รองลงมาคืออยากรลองตามคำแนะนำของเพื่อน สื่อมวลชนที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการเสพยาเฮโรอีน/สารระเหยคือ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และสื่อบุคคล

คือเพื่อน ส่วนการศึกษาของกลุ่มวิจัยส่วนส่งเสริมพลศึกษา สุขภาพและนันทนาการ สำนักพัฒนาการพลศึกษา สุขภาพและนันทนาการ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ⁽⁸⁾ ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย พบว่าปัจจัยนำที่มีผลต่อการทำนายพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาเสพติดได้ดีที่สุดคือทัศนคติ รองลงมาคือการรับรู้สภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เพศ และอายุ ส่วนปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการทำนายพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาเสพติดได้ดีที่สุดคือ รายได้ ประวัติการมีโรคประจำตัว และการมีและการเข้าถึงสถานบริการและสถานที่ต่างๆ สำหรับปัจจัยเสริมที่มีผลต่อการทำนายที่ดีที่สุดคือ การมีครอบครัวที่อบอุ่น เพื่อน ข่าวสารจากสื่อต่างๆ และครู และจากการที่ฤทธิ์ของสารเสพติดสามารถกระตุ้นอารมณ์ และพลังงานของผู้เสพ โดยยาเสพติดบางตัวกระตุ้นอารมณ์ที่อยากใกล้ชิดและสัมผัสร่างกายผู้อื่น สามารถสร้างความไวใจซึ่งกันและกันในระยะเวลาสั้นๆ ได้ ประกอบกับวัยที่อยากรู้อยากลอง ในเรื่องเพศอยู่แล้ว จึงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้^(9,10)

ปัจจุบันแนวโน้มปัญหายาเสพติดเปลี่ยนไปจากการใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเป็นแบบกินหรือสูบมากขึ้น แต่ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการติดเชื้อเอชไอวีมีแต่กลุ่มผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีด ซึ่งแพร่กระจายเชื้อจากการใช้เข็มและอุปกรณ์การเสพยาาร่วมกัน สำหรับการใช้ยาเสพติดโดยการกิน สูบ หรือการสูดดม โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นพบว่า โอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีเกิดจากพฤติกรรมทางเพศที่ปราศจากการป้องกันที่เหมาะสม จากการศึกษาของวิภา คำนธำรงกุลและคณะ⁽¹¹⁾ พบว่าเด็กชายหญิงที่ต้องคดีสารเสพติดร้อยละ 5 และ 38 ไม่เคยใช้สารเสพติดเลย ในขณะที่เด็กที่ต้องคดีอื่นๆ ประมาณครึ่งหนึ่งเคยใช้สารเสพติด ส่วนมากจะเริ่มจากสารที่หาได้ง่าย เช่น สารระเหย ไปจนถึงเฮโรอีน อายุที่เริ่มใช้อยู่ระหว่าง 14-16 ปี สาเหตุหลักคืออยากทดลอง นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กชายหญิงร้อยละ 60 เคยมีเพศสัมพันธ์ และมีคู่นอนมากกว่า 1 คน แต่มีเพียงร้อยละ 8 ที่เคยใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ กลุ่มที่ใช้สารเสพติดจะมีประสบการณ์ทางเพศสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยใช้ถึง 2 เท่า ทั้งชายและหญิง โดยเฉพาะในกลุ่มชายอายุ 7-14 ปีมีมากกว่าถึง 8 เท่า

อย่างไรก็ตามการศึกษาพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มวัยรุ่นที่ใช้ยาเสพติดและมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จนนำไปสู่การติดเชื้อเอชไอวีในขณะนี้ยังมีอยู่น้อย การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาพฤติกรรมทางเพศในกลุ่มวัยรุ่นหรือเยาวชนที่ใช้ยาเสพติดทั้งชนิดฉีด กินหรือสูบ ความรู้เรื่องโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ การป้องกันตนเองต่อการรับเชื้อ ความสัมพันธ์ของการใช้ยาเสพติดกับเพศสัมพันธ์ ตลอดจนความคิดเห็นของการให้การศึกษาเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและหรือการลดเลิกการใช้ยาเสพติด และความพร้อมของกลุ่มเป้าหมายในการช่วยสอนเพื่อนเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี

2. วิธีการวิจัย และลักษณะข้อมูลพื้นฐาน

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก ในกลุ่มเยาวชนหญิง ชายอายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 33 ราย ที่มีประสบการณ์ทางเพศ และใช้สารเสพติดทั้งชนิดฉีด และไม่ฉีด ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมการใช้สารเสพติด และความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการรับเชื้อเอชไอวี

อาสาสมัครจำนวน 33 ราย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มใช้ยาบ้าจำนวน 22 ราย (ชาย 18, หญิง 4) กลุ่มใช้ยาอี จำนวน 6 ราย (ชาย 2, หญิง 4) และกลุ่มใช้ผงขาวหรือเฮโรอีนฉีดจำนวน 5 ราย (ชาย 4, หญิง 1)

กลุ่มใช้ยาบ้า อาสาสมัครในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ที่มีภูมิลำเนาจาก 2 แห่ง คือ เป็นเยาวชนที่อยู่เขตชนบทที่อยู่ติดกับเขตตัวเมืองเชียงใหม่ ได้แก่หางดง สันป่าตอง และสันกำแพง มีระยะห่างจากตัวเมืองประมาณ 20-40 กิโลเมตร และเยาวชนที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองเชียงใหม่

วิธีการหาและคัดเลือกอาสาสมัครในกลุ่มเยาวชนที่อยู่ในเขตชนบท ผู้วิจัยอาศัยบุคคล 2 คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นเป็นคนกลางติดต่อกับกลุ่มเป้าหมาย โดยบุคคลทั้งสองเคยทำงานวิจัยกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพมาก่อน และหนึ่งในนั้นยังคงทำงานวิจัยเรื่องเยาวชนกับยาเสพติดอยู่อย่างต่อเนื่อง มีประสบการณ์การทำวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิธีสัมภาษณ์และบันทึกเทปมาพอสมควร ผู้วิจัยจึงทาบทามให้เป็นผู้เก็บข้อมูลให้ เพราะมีความคุ้นเคยกับกลุ่มเป้าหมายด้วย หลังจากผ่านการประชุมอบรมทำความเข้าใจในโครงการวิจัยแล้ว จึงให้เริ่มเก็บข้อมูล ได้กลุ่มเป้าหมายเพศชายจำนวน 10 ราย และเพศหญิง 1 ราย ส่วนตัวกลางอีกคนหนึ่งเนื่องจากยังไม่มีความมั่นใจในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงให้เป็นคนประสานงานทาบทามเยาวชนที่รู้จักให้ ได้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 ราย โดยผู้วิจัยและทีมเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์เอง โดยอาศัยบ้านของผู้ประสานงานซึ่งเป็นคนในหมู่บ้านนั้นเป็นที่สัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลไม่มีปัญหาแต่อย่างใด ทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สำหรับเยาวชนที่อยู่ในเขตเมือง ผู้วิจัยติดต่อองค์กรเอกชนกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่มีสมาชิกเฉพาะเพศชายที่เคยใช้ยาเสพติดจำนวนมาก มีอายุระหว่าง 15-19 ปี และเป้าหมายของกลุ่มคือให้สมาชิกเลิกใช้ยาเสพติด โดยจัดกิจกรรมกลุ่ม สันทนาการ และมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่เชื่อฟังที่ยังคงมีพฤติกรรมสารเสพติดอยู่ก่อนข้างรุนแรง จึงหาอาสาสมัครที่ยินยอมพูดคุยด้วยค่อนข้างยาก ต้องผ่านการคัดกรองจากผู้ดูแลกลุ่มฯ อาสาสมัครที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์จึงเป็นผู้ที่บอกว่าเลิกใช้ยามาแล้วเป็นระยะเวลา 1 ปี ถึงสองปีขึ้นไปจำนวน 3 ราย แม้ผู้ดูแลจะกระซิบบอกผู้วิจัยว่าอาสาสมัครบางคนที่ถูกเลือกมาให้สัมภาษณ์ยังคงใช้ยา แต่ไม่มีอาสาสมัครรายใดในกลุ่มนี้ที่ยอมรับว่ายังคงใช้ยาต่างบอกว่าเลิกมานานแล้ว เนื่องจากเกรงว่าจะรู้ไปถึงผู้ดูแลฯ ผู้วิจัยจึงตัดสินใจยุติการหาอาสาสมัครในกลุ่มนี้ ส่วนเยาวชนเพศชายอีก 1 รายได้มาจากทีมวิจัยเป็นผู้ติดต่อให้ โดยให้มาพบผู้วิจัยที่

สำนักงาน ความจริงที่วิจัยติดต่อได้หลายคน เพราะเป็นกลุ่มที่รวมตัวกันที่บ้านเพื่อนที่ทีมวิจัยรู้จัก แต่มีคุณสมบัติตรงตามที่โครงการกำหนดเพียงคนเดียว รายอื่นๆมีแต่ประสบการณ์การใช้สารเสพติด แต่ไม่มีประสบการณ์ทางเพศ

กลุ่มเยาวชนเพศหญิงที่ใช้ยาบ้า ผู้วิจัยติดต่อผ่านองค์กรเอกชนกลุ่มหนึ่งที่มีกลุ่มเป้าหมายเพศหญิงจำนวนมากที่มีทั้งประสบการณ์ทางเพศและการใช้สารเสพติด แต่ผู้ดูแลกลุ่มไม่อนุญาต เนื่องจากมีคณบดีนักวิจัยไปขอสัมภาษณ์อยู่เป็นประจำ แม้เยาวชนในกลุ่มจะยินยอมก็ตาม ผู้วิจัยตัดสินใจไม่เอา เพราะไม่ต้องการมีปัญหากับผู้ดูแลฯ ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนแผนติดต่อไปที่ศูนย์บำบัดและรักษายาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากหาอาสาสมัครเพศหญิง ในชุมชนได้เพียงรายเดียว อย่างไรก็ตาม อาสาสมัครเพศหญิงในศูนย์ฯหาได้เพียง 3 ราย (มีภูมิลำเนาอยู่ในเชียงใหม่ 1 ราย อีก 2 รายอยู่จังหวัดใกล้เคียง) เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯแนะนำว่าถ้าต้องการมากกว่านี้ควรมาช่วงปิดเทอม เพราะช่วงนั้นผู้ปกครองจะพาบุตรหลานเข้ามารับการบำบัดเป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วคิดว่ากลุ่มนี้ได้จำนวนอาสาสมัครเพียงพอแล้ว จึงยุติการเก็บข้อมูลในกลุ่มนี้

อาสาสมัครกลุ่มใช้ยาบ้า มีอายุระหว่าง 15-23 ปี ครั้งหนึ่งอายุต่ำกว่า 19 ปี อีกครั้งหนึ่งอายุ 20 ปีขึ้นไป การศึกษาส่วนใหญ่จบระดับมัธยมและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น มีเป็นส่วนน้อยที่กำลังศึกษาต่อ สภาพสมรสจำนวนสองในสามยังเป็น โสด และอีกหนึ่งในสามใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกัน (มี 1 คู่เป็นสามีภรรยา) ส่วนใหญ่เยาวชนกลุ่มนี้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มีอาชีพรับจ้างและอยู่กับพ่อแม่หรือญาติพี่น้อง แม้รายที่เอาภรรยาอยู่ด้วยก็ยังคงอาศัยอยู่กับพ่อแม่

กลุ่มใช้ยาไอ กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนตามสถานบันเทิงต่างๆในตัวเมืองเชียงใหม่ ทุกรายมีภูมิลำเนาอยู่ในตัวเมืองเชียงใหม่ แต่บางรายออกมาเช่าหอพักหรือคอนโดมิเนียมอยู่ตามลำพัง(พ่อแม่เป็นผู้รับผิดชอบค่าเช่า) กลับบ้านเดือนละ 2-3 ครั้ง อายุของอาสาสมัครกลุ่มนี้เกิน 20 ปี และกำลังเรียนระดับมหาวิทยาลัยทุกคน พ่อแม่ให้เงินไว้ใช้จ่ายเฉลี่ยสัปดาห์ละ 1500-2000 บาท

วิธีการหาและคัดเลือกอาสาสมัคร ผู้วิจัยได้ส่งทีมงาน 2 คนออกไปตามสถานบันเทิงในตัวเมืองเชียงใหม่ เนื่องจากทีมงานทั้งสองคุ้นเคยกับสถานที่เหล่านี้ และรู้จักเยาวชนส่วนหนึ่ง และเนื่องจากทีมงานฯไม่สามารถพูดคุยสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายได้ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายระมัดระวังตัวมาก ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนแผนให้ทีมงานพยายามทาบตามเยาวชนที่ให้ความร่วมมือและยินยอมเป็นผู้เก็บข้อมูลให้ ซึ่งได้มา 2 ราย ทีมงานจึงให้ทดลองไปเก็บข้อมูลหลังจากอบรมแล้ว สถานที่สัมภาษณ์เป็นสถานบันเทิงในยามค่ำคืน ปรากฏว่าข้อมูลยังตกหล่นมาก ผู้วิจัยจึงขอพบเยาวชนทั้งสองอีกครั้ง และอบรมใหม่ เนื่องจากเยาวชนทั้งสองยังไม่มีประสบการณ์ในการเก็บข้อมูลลักษณะนี้ การสัมภาษณ์ในช่วงแรกจึงได้ข้อมูลไม่ชัดเจนครบถ้วน ผู้วิจัยให้ไปสัมภาษณ์ซ้ำกับอาสาสมัคร

คนเดิมในประเด็นที่ขาดหายไป ซึ่งก็พบปัญหาคือ ตามหาอาสาสมัครคนเดิมไม่พบทุกคน ข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์จึงมีเพียง 6 ราย ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถนัดหมายออกมาสัมภาษณ์ได้ที่หอพักหรือตามร้านอาหาร ผู้วิจัยวางแผนต่อไปว่าจะเป็นผู้เก็บข้อมูลเองในกลุ่มนี้ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่น่าสนใจมาก เพราะมีประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้ยาที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการแพร่กระจายของเชื้อเอชไอวี/เอดส์ที่ค่อนข้างชัดเจนมากกว่ากลุ่มอื่น แต่พบว่าไม่มีปัญหาอุปสรรคค่อนข้างมาก เพราะผู้วิจัยต้องอาศัยเยาวชนทั้งสองเป็นคนกลางพาเข้าไป และต้องใช้เวลาพอสมควรในการสร้างความไว้วางใจให้กับกลุ่มเป้าหมาย ประกอบกับเวลาของเยาวชนทั้งสองและนักวิจัยไม่ค่อยตรงกัน และผู้วิจัยมีเวลาจำกัด จึงต้องยุติการหาอาสาสมัครในกลุ่มนี้

กลุ่มใช้ยาฉีด กลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ ผู้วิจัยค้นหาจากในชุมชนไม่ได้เลย ไม่ว่าจะป็นชายหรือหญิง ส่วนใหญ่ข้อมูลจากชุมชน ผู้ใช้ยาฉีด โดยมากเสียชีวิตแล้ว หรือถ้ายังมีชีวิตอยู่ก็ไม่ทราบว่าเป็นไหนหรืออยู่ที่ใดแล้ว และอายุก็มากเกินเกณฑ์ที่ผู้วิจัยต้องการ

วิธีการหาและคัดเลือกอาสาสมัคร ผู้วิจัยได้ติดต่อองค์กรเอกชนหลายแห่ง ได้รับความติดต่อกลับมาแห่งเดียวว่ามีอยู่ 1 ราย ถ้าสนใจต้องไปติดตามเอง และไม่รับรองว่าผู้วิจัยจะได้พบตัวหรือไม่ ผู้วิจัยประเมินสถานการณ์แล้ว จึงตัดสินใจติดต่อผ่านศูนย์บำบัดและรักษาผู้ติดยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ กับคลินิกย่อยของศูนย์ฯที่ตั้งอยู่ใจกลางเมืองเชียงใหม่ เนื่องจากทางสถาบันฯมีโครงการวิจัยร่วมกับทางศูนย์บำบัดฯอยู่แล้ว ผู้วิจัยจึงได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ได้อาสาสมัครชาย 4 ราย และหญิง 1 ราย อายุอยู่ระหว่าง 22-24 ปี มี 2 รายที่เรียนจบระดับอนุปริญญา อีก 2 รายจบระดับมัธยม และ 1 รายระดับประถมศึกษา มี 1 คู่ที่เป็นสามีภรรยาทั้งคู่ ทุกรายอาศัยอยู่กับพ่อแม่ บางรายช่วยพ่อแม่ขายของ หรือรับจ้างรายวัน/รายเดือน

การสัมภาษณ์ระดับลึกของอาสาสมัครทุกกลุ่มได้มีการบันทึกลงเครื่องบันทึกเสียง แล้วถอดคำสนทนาทั้งหมด โดยสมบูรณ์ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือบทสนทนาจากการสัมภาษณ์ระดับลึก ตามประเด็นที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ การป้องกันตนเองต่อการรับเชื้อเอชไอวี/การตั้งครรภ์ พฤติกรรมการใช้ยาเสพติด และความสัมพันธ์ของการใช้ยากับเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี (ดูแนวสัมภาษณ์ระดับลึกในภาคผนวก)

3. ผลการวิจัย

กลุ่มผู้ชาย จำนวน 22 ราย ชาย 18 ราย หญิง 4 ราย

พฤติกรรมเพศสัมพันธ์ และการป้องกันตนเองต่อการรับเชื้อเอชไอวี นับตั้งแต่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

เพศสัมพันธ์ครั้งแรก เยาวชนกลุ่มผู้ชายเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 13-18 ปี เยาวชนหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยกว่าชาย คือ 13 ปี ในขณะที่ชายส่วนใหญ่เริ่มเมื่ออายุ 15 ปี เป็นช่วงที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยม 1-3 แต่เยาวชนบางรายยุติการเรียนตั้งแต่จบชั้นประถมศึกษา

บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก แทบทุกรายเป็นบุคคลที่เยาวชนยอมรับว่าเป็นแฟนหรือคู่รัก เพราะคบหากันมาสักระยะหนึ่งแล้วเป็นเวลานานหนึ่งเดือนขึ้นไป ส่วนใหญ่แฟนหรือคู่รักจะเป็นนักเรียนรุ่นเดียวกันหรือรุ่นพี่ที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถาบัน มีบางรายที่แฟนทำงานแล้ว ในจำนวนนี้มีเยาวชนชาย 2 รายที่พาแฟนมาอยู่ที่บ้าน พ่อแม่ทั้งสองฝ่ายยอมรับให้อยู่ด้วยกัน มี 1 รายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้หญิงที่ศักดิ์เป็นญาติห่างๆ อีกรายเพื่อนพาไปขึ้นครูกับหญิงบริการทางเพศ เยาวชนหญิงอีกรายชอบพอกันกับแฟนตั้งแต่แฟนยังเป็นสามเณร และแฟนถูกจับเรื่องยาบ้า ถูกจับสึก ติดคุก 2 เดือน เมื่อออกจากคุกแล้ว จึงมาอยู่ด้วยกัน และมีเยาวชนหญิง 1 คู่ที่มีพฤติกรรมเป็นทอมกับดี้ โดยคนที่เป็นดี้เคยมีคู่รักที่เป็นชายและมีเพศสัมพันธ์มาก่อนที่จะมาเจอทอมคนนี้

เพศสัมพันธ์ครั้งแรกเกิดขึ้นได้อย่างไร เหตุการณ์ที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ส่วนใหญ่มาจากการที่โอกาสเป็นใจให้ได้อยู่กันตามลำพัง หลังจากที่ได้คบหากันสักระยะหนึ่งคือประมาณหนึ่งเดือนขึ้นไป ร่วมกับการดื่มสุรา ในขณะที่นั้นเยาวชนส่วนใหญ่ยังไม่มีการใช้ยา มีเพียง 2 รายที่เสพยามาก่อนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เยาวชนส่วนใหญ่บอกว่าดื่มพอครึ้มออกครึ้มใจ แต่มีเยาวชนหญิงบางรายที่ดื่มจนเมาไม่ได้สติ อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่ยอมรับว่ายังมีสติรับรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อตามไปส่งกันที่บ้านของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ปลอดภัยพ่อแม่หรือผู้ปกครอง หรือที่หอพัก การดื่มสุรามาก่อนทำให้มีอารมณ์ความต้องการทางเพศ และความกล้าที่จะแตะเนื้อต้องตัว เล้าโลมกันเป็นทุนอยู่แล้ว เหตุการณ์จึงจบลงที่เพศสัมพันธ์ เยาวชนส่วนใหญ่บอกว่าเกิดขึ้น โดยไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้าหรือคาดคิดมาก่อน แต่มีบางรายที่ไม่มี การดื่มสุราเข้ามาเกี่ยวข้อง ทุกสิ่งทุกอย่างมาจากการที่ได้อยู่กันตามลำพัง ใกล้ชิดกัน แตะเนื้อต้องตัวลูบคลำ จนมีเพศสัมพันธ์ในที่สุด

“เราคบกันมานานแล้วครับ และก็เคยกอด เคยจูบ เคยทำอะไรกันบ้าง พอเมื่อคืนที่ผ่านมา เขามาหาผมที่บ้าน พ่อก็อยู่บ้าน แต่อยู่ชั้นบน ก็นั่งกอดจูบกัน เห็นว่าดีก็แล้ว เลยชวนเขา

นอนกับผม เลยได้เสียกัน”

“พอดีมีงานปอยหลวงครับ เป็นปอยหลวงต่างหมู่บ้าน ก็พาแฟนไปเที่ยว ไปกินเหล้า แล้วบอกเพื่อนว่าจะพาแฟนไปนอนบ้านนะ เพื่อนก็รู้ครับ ไม่ว่าจะอะไร บนบ้านก็มีแต่ยายนอนคนเดียว ผมก็พาแฟนไปนอนห้องเพื่อนชั้นล่างครับ เพื่อนมันเปิดโอกาสให้”

“ตอนแรกงานวัดครับ แล้วผมก็กินเหล้า แฟนก็กินด้วย พonganเล็กก็พาแฟนมาบ้านผม พ่อไม่รู้ครับ พ่ออยู่ข้างบน ตอนแรกนี่ก็ต้องกอดกัน และต้องกอดจูบกัน ก็..ได้กัน แล้วผมก็พาเขาไปส่งบ้าน”

“..ผมกินเหล้าครับ เพราะถ้าไม่กินมันไม่กล้า พอกินแล้ว มีน้มน้ำทำให้กล้ากอดเขา จูบเขาแล้วเพื่อนมันก็รู้ใจ เปิดโอกาสให้ผมอยู่กับแฟนครับ เลยได้เสียกันที่บ้านเพื่อนคืนนั้น”

“ตอนนั้นอยู่ม.3 ครับกำลังจะปิดเทอม พาแฟนไปบ้านเพื่อนครับ เพื่อนมันเป็นใจให้อยู่ด้วยกันสองต่อสอง แล้วมันบอกว่าสนุก ผมก็อยากลอง ดูอย่างผมไม่ได้คิดหรือครับ”

“..ผมพาน้องเขาไปเที่ยวสวนรุกขชาติครับ ก็นั่งคุยกัน กอดจูบ เล้าโลมกันจนมีอารมณ์ด้วยกันทั้งสองคน ก็..ไปเข้าโรงแรมนอนด้วยกันครับ”

ครั้งแรกมีการป้องกันหรือไม่ ส่วนใหญ่ไม่มีการป้องกัน โดยเฉพาะเขาชนหญิงทุกคนไม่มีการป้องกันไม่ว่าจะเป็นการป้องกันการตั้งครรภ์หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพราะแทบทุกคนไม่ได้คาดการณ์ว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น มีเขาชนชายเพียง 2 รายที่เตรียมถุงยางอนามัยไปด้วย เพราะเพื่อนแนะนำให้พกพาเวลาออกไปเที่ยว เป็นการเตรียมพร้อมไว้ทุกสถานการณ์ เพราะไม่รู้ว่าจะมีโอกาสเมื่อใด และปรากฏว่าได้ใช้จริงๆ เหตุผลที่ใช้เพราะกลัวแฟนท้อง มี 1 รายที่เพื่อนตั้งใจพาไปขึ้นครุ หญิงบริการเป็นผู้ใส่ถุงยางอนามัยให้ มีเขาชนหญิง 1 รายที่ยอมรับว่าเมามากจนไม่รู้ตัวว่าเกิดอะไรขึ้น จนสร้างมาแล้วเพื่อนชายเล่าให้ฟังว่าได้เสียกันแล้วและคิดว่าไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย

“ก็ไปคุยกันที่หอแฟนครับ อยู่กันสองคน ก็ กอดจูบกันไปจูบกันมา ควักล้วงกันไปตามเรื่องประเดี๋ยวก็ได้เรื่องครับ ผมใช้กำลังกับเขา.. ดูอย่างไม่ได้คิดครับ เพราะไม่ได้คิด ได้ฝันว่าจะมีอะไรกัน..”

“งานปอยครับ มีงานปอยหลวง ผมก็กินเหล้า พอได้ที่นะครับ ก็พาเขาไปบ้านเพื่อน ก็.. ได้เสียวกัน ผมใช้ถุงยางครับ ขอจากเพื่อนครับ เตรียมไว้ เพราะกลัวเขาท้อง กำลังเรียนหนังสืออยู่ด้วยกันทั้งสองคนนะครับ”

“ตอนนั้นอายุ 15 ครับ เพื่อนก็..พาผมไปช่อง โสภณีแถวทุ่งเสียว พี่เขาก็เลือกให้ จ่ายเงินให้ด้วย ราคา 50 บาท ผมบ่مانةะ บ่ได้กินเหล้า.. แล้วพี่(โสภณี)เขาเป็นคนใส่ถุงยางให้ครับ”

“ก็.. โคตเรียนไปหอเพื่อน ไปนั่งกินเหล้ากับเพื่อนๆ 5-6 คน เมื่อกินน้องก็มามากเลย แต่เขาไม่مانةะ พอเข้ามา เขาก็บอกว่าน้องเป็นของเขาแล้ว ใส่ถุงหรือเปล่าน้องไม่รู้ น้องไม่รู้เรื่องเลยเพื่อนๆมันหายไปไหนหมดก็ไม่รู้ แฟนเขาก็พาไปส่งบ้าน หลังจากนั้นก็มีกันเรื่อยๆ”

เพศสัมพันธ์ครั้งที่สองและต่อมา

หลังผ่านพ้นครั้งแรก เพศสัมพันธ์ครั้งต่อมาทั้งคู่รักคนเดิมเกิดขึ้นคล้ายกับครั้งแรกแต่คราวนี้ทุกคนตั้งใจที่จะมีความสัมพันธ์กัน ส่วนใหญ่ใช้เวลาคบหากันไม่นานก็เลิกกันไปถั่วเฉลี่ย 1 เดือน มีน้อยรายที่ถึง 1 ปี และคบหากันใหม่ต่อไป ซึ่งส่วนใหญ่วนเวียนที่เพื่อนที่เรียนด้วยกันทั้งรุ่นพี่รุ่นน้อง ทั้งโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียน ที่ไปพบปะกันที่สถานบันเทิงยามค่ำคืน แล้วเพื่อนแนะนำให้รู้จัก หรือเข้าไปทำความรู้จักกันเอง จำนวนหญิงที่เยาวชนชายมีเพศสัมพันธ์ด้วยสูงสุดประมาณ 20 คน เฉลี่ย 4-6 คน มีเยาวชนชาย 2 รายที่เคยขายบริการทางเพศให้เพศเดียวกันอยู่หลายครั้งเนื่องจากต้องการเงินมาซื้อยา ส่วนเยาวชนหญิงมีเพศสัมพันธ์กับชายจำนวนสูงสุด 3 คน มีเยาวชนชาย 2 รายที่พาแฟนมาอยู่ด้วยกันที่บ้าน พ่อแม่ทั้งสองฝ่ายยอมรับ แฟนสาวยังคงไปเรียนหนังสือ ในขณะที่ตัวเยาวชนชายทำงานรับจ้าง อีกคนถูกเกณฑ์ทหารแล้วให้แฟนสาวอยู่กับพ่อแม่ของตนที่บ้านและยังคงไปเรียนหนังสือ มีเยาวชนชาย 2 รายที่อยู่ด้วยกันกับแฟนประมาณ 2 ปี แล้วเลิกกันไป มีเยาวชนหญิง 2 รายที่มีพฤติกรรมเป็นทอมกับดี้ โดยที่คนที่เป็นทอมไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับชายมาก่อน แต่คนที่เป็นดี้มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับเพื่อนชาย และตลอดเวลาที่คบหากัน 1 เดือน มีเพศสัมพันธ์กันมาตลอด จนเลิกกันไป แล้วมาคบหากับเพื่อนหญิงที่เป็นทอมคนนี้ ทั้งสองมีเพศสัมพันธ์ทางปาก

“ก็ไปกันเป็นคู่ๆครับ ไปนั่งกินเหล้า กินเบียร์ แล้วพาไปที่บ้านเพื่อน แล้วมันก็ดีกแล้ว เลยชวนเขาอนที่นั่น กอดกันไปกอดกัน ก็ได้กัน ถุงยางบ่ใช้ครับ”

การป้องกันตนเองหลังจากประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกผ่านพ้นไป

การใช้ถุงยางอนามัย เยาวชนชายส่วนใหญ่ยอมรับว่าอัตราการไม่ใช้ถุงยางมีมากกว่าเคยใช้ และไม่มีรายใดที่ใช้เป็นประจำ เหตุผลเพราะ 1) ไม่ได้เตรียมการไว้ล่วงหน้า การมีเพศสัมพันธ์แต่ละครั้งเกิดขึ้น โดยไม่ได้ตั้งใจ และเกิดขึ้นรวดเร็ว เคยคิดที่อยากจะใช้ ถึงขนาดเตรียมไปด้วย แต่พอเหตุการณ์เกิดขึ้นจริงก็ไม่ได้ใช้ เพราะลืมหมด 2) เพราะคิดว่าผู้หญิงเป็นผู้หญิงดี โดยดูจากอุปนิสัยใจคอ มั่นใจในตัวผู้หญิง แม้บางรายยอมรับว่าตนไม่ใช่ผู้ชายคนแรกของเธอ 3) เพราะเมา ถ้ามาแล้วจะลืมหมด ในกลุ่มนี้มีเยาวชนชาย 3 รายที่ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยเลย ในขณะที่เยาวชนหญิงแทบทุกรายไม่เคยให้เพื่อนชายใช้ถุงยางอนามัย มีเพียงรายเดียวที่มารดาแนะนำให้รับประทานยาคุมกำเนิด เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์

ส่วนกลุ่มที่เคยใช้ ส่วนใหญ่เป็นการใช้เป็นครั้งคราว เหตุผลเพราะ 1) ต้องการคุมกำเนิด โดยแฟนสาวบังคับให้ใช้ เพราะกลัวท้อง แต่ก็ยอมใช้ในตอนแรกๆ หลังจากนั้นก็ให้แฟนสาวใช้วิธีคุม โดยการรับประทานยาคุมกำเนิดแทน ถ้าแฟนสาวไม่ทำ ก็เป็นเรื่องที่ต้องรับผิดชอบเอง 2) ประเมินจากตัวผู้หญิง ถ้าเป็นผู้หญิงที่ไม่คุ้นเคย หรือพบตามร้านอาหารหรือสถานบันเทิง จะใช้ถุงยางอนามัย หรือใช้วิธีสอบถามจากเพื่อนๆ ถ้าได้ข้อมูลทางลบก็จะพยายามใช้ แต่ถ้าประเมินแล้วมั่นใจในตัวผู้หญิงก็จะไม่ใช้ 3) แม่เตือนให้ระวังเรื่องเอดส์ ก็จะพยายามใช้ แต่ก็ใช้เป็นบางครั้ง 4) รู้สึกไม่ชอบถุงยางอนามัย เพราะไม่เป็นไปตามธรรมชาติ แต่ต้องใช้เพราะกลัวติดเอดส์ 5) ผู้หญิงบริการใส่ให้ แต่กับแฟนสาวใช้น้อยมาก เพราะไม่เคยคิดถึงเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และไม่คิดว่าตนเองเสี่ยง

“..ผมว่าคนเรา มันรู้โดยปฏิกริยาของเขารับ ..รู้ว่าเอาจคนนี้ควรจะป้องกัน คนนี้บ่ป้องกันก็ได้ คือ ตอนแรกๆที่เราไปคลุกคลีกับเขา เราใกล้ชิดกับเขา สนทนสนม ไว้ใจ จึงตัดสินใจว่าใช้หรือไม่ใช้..”

“บางครั้งผมไม่ได้ใช้เพราะมันเมาครับ เมาแล้วก็ไม่รู้เรื่องแล้ว แต่มีบางครั้งที่แฟนผมใส่ให้ ดีครับดี ทำให้มีอารมณ์เพิ่มขึ้นอีกหน่อย แต่ก็ มีบางครั้งที่ลืมใส่ พอคิดขึ้นได้ ชักออก จะใส่ถุง แฟนผมก็บอกว่าไม่ต้องใส่ก็ได้ ครั้งเดียวไม่เป็นไร”

“..สมมุติว่า ผมจะจีบผู้หญิงคนนี้ ผมจะต้องดูก่อนว่า.. ผมจะสืบประวัติก่อนว่า ผู้หญิงคนนี้เป็นยังไงมั่ง พ่อแม่หวงมั๊ย ถ้าพ่อแม่ไม่หวงก็.. กลางคืนนี้ชอบเที่ยวมั๊ย กับ..ถ้าเป็นคนเมือง เขาจะพูดว่า...มันมักป้อจายนะครับ อะ ไรหยังเนี่ย..แบบนี้ผมจะป้องกัน..แต่ถ้าผมว่าดี ผมก็จะไม่ป้องกัน”

“เวลาผมจะใช้ถุงยางหรือไม่ใช้ ผมจะดูก่อนว่าผู้หญิงคนนี้เป็นคนอย่างไร คือ(หลัก)หรือเปล่าเอ๊ะครับ และก็ชอบเที่ยวหรือเปล่า แบบเนี่ยะ ถ้าแบบนี้ผมจะใส่ถุงยางครับ”

จากเหตุผลเหล่านี้ แสดงว่ากลุ่มเป้าหมายยังตระหนักถึงเรื่องการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ โดยการใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้งบางคราว แต่ที่ไม่ใช้ทุกครั้งเพราะคิมสุราจนเมามา ไม่ได้สติ ทำให้มีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน หรือบางครั้งเพื่อนหญิงอนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ต้องใช้ โดยให้เหตุผลว่าการไม่ใช้ถุงยางเป็นบางครั้งบางคราวคงไม่เป็นไร ไม่น่าจะมีอะไรเกิดขึ้น และบางคนใช้วิจารณญาณของตนเองในการตัดสินใจว่าจะป้องกันหรือไม่ป้องกัน สำหรับเยาวชนชายที่เคยขายบริการทางเพศให้กับกะเทย บอกว่าใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่ร่วมเพศทางทวาร แต่ทางปากไม่มีการป้องกัน

อย่างไรก็ตาม ขณะที่สัมภาษณ์ทุกคนได้มองย้อนไปในอดีตและมองไปในอนาคต ต่างมีความคิดเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ที่ผ่านๆมา หรือในอนาคต ควรที่จะมีการป้องกันตนเองทั้งโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ และป้องกันการตั้งครรภ์ของฝ่ายหญิง แต่ทุกคนยอมรับว่าเมื่อถึงเวลาเข้าจริงๆ ไม่แน่ใจตนเองว่าจะได้ใช้ดังที่ตั้งใจหรือไม่ ด้วยเหตุผลต่างๆที่กล่าวไปข้างต้น

“เคยคิดเหมือนกันเรื่องเตรียมถุงยางไป และบางครั้งก็เตรียมไปจริงๆ เพราะเขาแจก ก็เอามาพกครับ แต่ไม่เคยใช้ เพราะใช้ไม่ทัน..”

อุปสรรคเรื่องการใช้ถุงยาง นอกจากสถานการณ์ที่กล่าวไปแล้ว ยังมีอุปสรรคอื่นๆ ได้แก่ 1) ความอายที่จะเดินเข้าไปซื้อถุงยางด้วยตนเอง หรือไปเอาที่สถานีนอนามัย บางรายก็ยืมให้แฟนสาวเข้าไปซื้อเองหรือไปเอาที่นอนามัย เพราะแฟนสาวเป็นคนต้องการให้ใช้ เนื่องจากกลัวการตั้งครรภ์ ผลสุดท้ายก็ไม่มีใครยอมไปทุกรายทราบว่าจะสามารถหาซื้อถุงยางได้ที่ร้านเซเว่นฯ ป๊อมน้ำมัน ร้านขายยา หรือไปเอาได้ฟรีที่สถานีนอนามัยในหมู่บ้าน 2) ไม่ชอบ เนื่องจากไม่เป็นธรรมชาติ 3) แฟนสาวอนุญาตไม่ต้องใช้ก็ได้ โดยคิดว่าการไม่ใช้เป็นบางครั้งบางคราวคงไม่มีอะไรเกิดขึ้น 4) ไม่เชื่อในคุณภาพของถุงยางอนามัยของกระทรวงสาธารณสุขที่ไปขอได้ฟรีจากสถานีนอนามัยว่าจะป้องกันโรคได้ 5) ในทางกลับกันมีเยาวชนชายบางรายที่เชื่อมั่นในคุณภาพของถุงยางอนามัยของกระทรวงสาธารณสุขมากกว่าซื้อตามร้าน เพราะหนากว่าและไม่มีกลิ่น แต่ก็ติดขัดที่มีความอายที่จะไปเอาที่สถานีนอนามัย

“..ถ้ามีถุงยางก็ใช้ครับ แต่บางครั้งไม่มีก็ไม่ได้ใช้ ถ้าซื้อมันก็แพงนะครับ ให้ผมไปเอาที่สถานีนอนามัย ผมก็ไม่กล้าอายเค้า ผมไปขอเพื่อนมาครับ”

“ไปซื้อที่ร้านขายยา อายุครบ ไม่มองหน้าคนขายเลย ได้แล้วก็รีบออกมาเลยครับ”

“แฟนผมมันบอกให้ใช้เหมือนกัน เพราะกลัวท้อง ผมก็บอกให้ว่าไปซื้อมาให้ซิ เขาก็ไม่กล้าไป เพราะอาย... ความคิดผมนะ น่าจะมีถุงยางวางขายทั่วๆ ไปนะครับ แต่มีปัญหาเหมือนกัน เพราะร้านค้าย่อย เขาปิด ไม่ดีก็ เวลาเราต้องการใช้ขึ้นมา เขาปิดแล้ว”

“..เวลาใช้ถุงยาง มันลดความสนุกลง ไปครับ และแฟนก็ไม่ชอบ มันบอกให้ผมไม่ต้องใส่ เพราะไม่สนุก”

“ผมคิดว่า ถุงยางของสาธารณสุขป้องกันได้แค่การท้องครับ ถ้าจะป้องกันเอดส์ก็คงจะยาก ผมว่านะ เพราะเขาเอามาแจก มันไม่ใช่ทำขาย มันก็ต้องทำธรรมดา ถ้าทำขายก็คงทำแบบดีๆคือป้องกันเอดส์ด้วยคือ ไม่ขาดง่าย ผมจะซื้อเอานะครับ แต่อันนี้ป้องกันการท้องเท่านั้น..”

“เพื่อนมันเล่าให้ผมฟังว่า ถุงยางของอนามัยนี่ไม่ดี มันรั่ว ผมเลยลองเอาน้ำใส่ดู น้ำออกมา 2-3 รูนะครับ และไม่เห็นยวบเท่าถุงยางที่ซื้อเอง”

“ถุงยางที่ผมใช้อย่างมั่นใจคือถุงยางที่เขาเอามาแจก มั่นใจว่าซื้อตามร้านค้าครับ เพราะตามร้านค้าดูเหมือนจะบางไป และมีกลิ่นหลายกลิ่นมากเกินไปครับ”

วิธีการใช้ถุงยาง เยาวชนชายทุกคนตอบว่าใช้เป็น เพราะเคยได้รับการอบรมวิธีการใช้มาจากโรงเรียน การเข้ากลุ่ม หรือศึกษาจากเพื่อนที่มีประสบการณ์ หรือศึกษาเองจากวิธีใช้ข้างกล่อง มีเยาวชนชาย 3-4 รายที่เคยใช้ถุงยาง 2 ชั้น เพราะกลัวถุงยางรั่วแล้วแฟนท้องหรือกลัวติดเชื้อเอดส์จากผู้หญิงที่ไม่รู้ประวัติมาก่อน

การป้องกันการตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่เยาวชนชายยอมรับว่ามีความพะวงเรื่องการตั้งครรภ์ของแฟนสาวบ้างเหมือนกัน เมื่อมีการใช้ถุงยางอนามัยค่อนข้างน้อย การป้องกันการตั้งครรภ์ที่นิยมใช้วิธีหนึ่งคือการหลั่งภายนอก แต่ใช้ได้เป็นบางครั้ง บางครั้งก็ทำไม่ได้ บางรายแนะนำให้แฟนสาวรับประทานยาคุมกำเนิด แต่แฟนจะไม่ค่อยชอบ เพราะกลัวอ้วน หรือบางคนรับประทานแล้วแพ้ มีอาการปวดหัว เวียนหัว บางรายใช้วิธีหลั่งนอกควบคู่กับการนับวันปลอดภัย 7 วันหน้าก่อนมีประจำเดือน 7 วันหลังหลังมีประจำเดือน ผลจากการป้องกันแบบไม่สม่ำเสมอ กลุ่มเยาวชนชาย 6 ราย ทำ

ให้แฟนสาวตั้งครรภ์ 9 ราย ในจำนวนนี้มี 1 รายที่ทำให้แฟนสาว 2 คนตั้งครรภ์ อีก 1 รายทำให้แฟนสาว 3 คนตั้งครรภ์ ทั้งหมดเอาเด็กออกโดยการซื้อยามาสอดเองกับทำแท้งที่คลินิก รายที่ซื้อยามาสอด มีทั้งที่เยาวชนชายเป็นฝ่ายซื้อยามาให้สอดหรือให้เงินคู่รักไปซื้อยามาเอง หรือบางรายแฟนสาวทำเองโดยเยาวชนชายไม่รับรู้อะไรเลย สำหรับเยาวชนหญิงที่เสพยาบ้าทั้ง 4 รายไม่มีผู้ใดตั้งครรรภ์

“แฟนผมไม่เป็นเอดส์หรอกครับ แต่ผมกลัวเขาท้อง ผมป้องกันคือ เวลาที่น้ำใกล้จะออก ก็เอาน้ำออกข้างนอกเสียนะ ผมทำอย่างนี้ทุกครั้ง แฟนผมก็ไม่ท้องนะ”

“..ถ้าผู้หญิงท้องนี่คือว่า..ต้องเสียเงินครับ ถ้าผู้ใหญ่รู้คงต้องออกจากโรงเรียน และคงต้องได้อยู่ด้วยกัน จะเสียนาคต..เรื่อง โรคติดต่อนี้ผมคิดไปทีหลังครับ”

อย่างไรก็ตาม อาสาสมัครที่ผ่านประสบการณ์ที่คู่รักตั้งครรรภ์และเอาเด็กออกมาแล้ว การมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อๆมาก็ไม่เคยคิดป้องกัน โดยให้เหตุผลว่าควบคุมอารมณ์ไม่ได้ เมื่อถึงภวานั้น

“แฟนคนแรกท้องครับ ผมให้เงินเขาไปซื้อยามาสอด..ผมไม่กล้าไป สงสาร..พอคนต่อมาคิดถึงการป้องกันเหมือนกัน แต่..มันป้องกันไม่ทันครับ ที่เคยเป็นหนุ่มสาวมาก่อน คงเข้าใจ พอถึงตอนนั้น มันห้ามไม่ได้ครับ”

ความรู้เรื่องโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการป้องกัน

ส่วนใหญ่เกือบทุกคนมีความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันอยู่ในเกณฑ์ดี เยาวชนครึ่งหนึ่งที่เคยตรวจเลือดเอดส์มาแล้ว ทั้งที่ตั้งใจไปตรวจเอง หรือตรวจเพราะเป็นการตรวจประจำปีของหน่วยงาน หรือตรวจเพราะป่วยแล้วเข้านอนในโรงพยาบาล ทุกรายบอกว่าผลเลือดปกติ บางรายบอกว่าตนเองไม่เสี่ยง เพราะเคยบริจาคเลือดมาแล้ว และไม่ถูกเจ้าหน้าที่ตามตัวแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นถือว่าเลือดต้องไม่ติดเอดส์ บางรายเคยคิดตรวจแต่ยังไม่ไปเพราะไม่มีเงินค่าตรวจหรือกลัวเข็มเจาะเลือด

อย่างไรก็ตาม ยังมีเยาวชนชายบางคนที่ยังมีความรู้เรื่องเอดส์ไม่ถูกต้อง เพราะคิดว่าเอดส์เป็นโรคเฉพาะของหญิงขายบริการทางเพศ ไม่ใช่หญิงทั่วไป โดยเฉพาะถ้าหญิงนั้น ไปสืบประวัตินาแล้วว่ามีประวัติที่ไว้ใจได้ บางครั้งแม้ไปสืบประวัติมาแล้ว ก็ยังมีความกังวล เยาวชนรายนี้

จะใช้วิธีดื่มน้ำมะพร้าว ถ้ามีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งปรากฏก็แสดงว่าตนติดเชื้อ แต่ถ้าไม่มีก็หมายความว่าปลอดภัย บางรายคิดว่าตนเองอาจติดเชื้อจากการไปช่วยเหลือดูแลญาติที่ป่วยเป็นเชื้อ

“เราจะป้องกันเชื้อได้โดยไม่เที่ยวผู้ให้บริการ ถ้าผู้ให้บริการ ถ้าจะมีเพศสัมพันธ์ก็ให้มั่นใจหน่อยว่ารู้จัก เคยอยู่ด้วยกัน แล้วก็..ถามเพื่อนว่า คนนี้นะ แฟนใครหว่า เคยมีอะไรกับใครมาหรือยัง”

“ไม่เคยตรวจเชื้อ กลัวเข็ม แต่จะกินน้ำมะพร้าวแทน ถ้าเรากินน้ำมะพร้าวบ่อยๆ ถ้าเป็นเชื้อก็ตายไปแล้วครับ”

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ทุกรายปฏิเสธเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ มีรายเดียวที่บอกว่าเคยมีคู่นอนสาวที่อวัยวะเพศ 2-3 คู่ ใช้ชีวิติ้งๆ ไม่กี่วันก็ยุบไป ไม่ทราบว่าเป็นอะไร แต่ไม่คิดว่าจะเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีเยาวชนชาย 1 รายที่ตอบว่าโรคประเภทหนองใน ฝีมะม่วง กามโรคเป็นโรคของคนรุ่นพ่อ ที่ไปเที่ยวโสเภณี ที่ไม่สะอาด แต่เด็กรุ่นนี้สะอาด และไม่เที่ยวโสเภณี

“ผม..เด็กรุ่นใหม่ครับ โรคประเภทว่า อย่างรุ่นพ่อรุ่นอะไรเนี่ย หนองใน ฝีมะม่วง.. มันหมดไปแล้วครับ รุ่นผมเนี่ยะ ไม่มีแล้วครับ เด็กรุ่นผมจะไม่มี..ที่รุ่นพ่อเป็นกันเพราะมันไม่สะอาดทั้งตัวหญิงโสเภณีและคนรุ่นพ่อ แต่เด็กรุ่นผมสะอาด ตัวผมเองก็เป็นคนรักสะอาดด้วยครับ”

พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

รูปแบบการใช้

ลักษณะการใช้สารเสพติดของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายกันคือเริ่มต้นจากทดลองสูบบุหรี่ ดื่มเหล้าก่อน ตามด้วยการเสพยา มีประมาทเศษหนึ่งส่วนสามที่เคยมีประสบการณ์เสพยา มี 2 รายที่เคยทดลองใช้ทั้งผงขาวและฝิ่น โดยนำมาผสมกับกัญชาแล้วสูบ ผลสุดท้ายจึงมาลงเอยที่ยาบ้า กลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ไม่เคยมีประสบการณ์การใช้ยาฉีด มี 3-4 รายที่เคยเห็นเพื่อนฉีด แต่ตนเองไม่กล้าลอง เพราะกลัวติดแล้วถอนตัวไม่ได้ และกลัวเข็มฉีดยาด้วย ส่วนเยาวชนหญิงหลังจากทดลองสูบบุหรี่ ดื่มเหล้าแล้ว ทั้งหมดมาทดลองยาบ้าเลย ไม่มีรายใดที่เคยใช้สารเสพติดตัวอื่น

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ปัจจุบันยังเสพยาบ้าอยู่ (13 ราย รวมอาสาสมัครหญิงทั้ง 4 ราย) มีบางรายที่สลับด้วยการเสพยา มี 5 รายที่บอกว่าเสพยาครั้งสุดท้ายประมาณ 2 สัปดาห์ ถึง 6 เดือนที่

ผ่านมา มี 3 รายที่หยุดเสพมา 1 ปี และ 1 รายหยุดเสพมา 2 ปี อย่างไรก็ตาม ทั้งกลุ่มที่ยังเสพอยู่และเสพครั้งสุดท้าย 6 เดือนมาแล้ว ยอมรับว่ายังเลิกไม่ได้ แต่พยายามลดปริมาณการเสพให้น้อยลง มี 8 รายที่บอกว่ายังไม่อยากจะเลิกตอนนี้ เพราะยังมีความอยากยา

สาเหตุของการใช้

เยาวชนเกือบทั้งหมดตอบว่าสาเหตุของการเสพครั้งแรกคือเห็นเพื่อนเสพทั้งที่บ้านและโรงเรียน พอเพื่อนชวนให้ลองก็ลองตาม แม้บางรายจะปฏิเสธเพื่อน ในตอนแรก แต่พอเพื่อนสบประมาทว่าใจไม่ถึง คนจึงต้องลองเพื่อพิสูจน์ให้เพื่อนเห็น มี 2 รายที่ต้องการทดลองเอง ด้วยได้ยีนกิตติศัพท์เรื่องยาบ้า จึงอยากรู้อย่างไร เลยหาซื้อจากเพื่อนมาทดลองเอง เพราะคิดว่าจะลองเล่นและหยุดให้ดู และมี 1 รายที่เสพเพราะต้องการทำงานได้มากขึ้น คือสามารถทำได้ทั้งกลางวันและกลางคืน เมื่อเห็นเพื่อนคนงานที่รับจ้างขนของด้วยกัน ทำงานได้โดยไม่่วงนอน จึงถามเพื่อนเลยนำยามาขายให้ พร้อมกับสอนให้ใช้ และมี 1 รายที่เสพเพราะเพื่อนยืมเงินไป แล้วใช้คืนเป็นยาบ้า อาสาสมัครก็รู้และรับไว้ แล้วทดลองเสพเอง เพราะเคยเห็นเพื่อนเสพมาก่อน

การทดลองเสพครั้งแรกนี้ แทบทั้งหมดเป็นการเสพกับเพื่อนสองคนขึ้นไปจนถึง 4-5 คน และเป็นการใช้ทดลองฟรี พอทดลองแล้ว ก็คิดใจ ไม่กี่วันต่อมาหรือบางรายก็เป็นวันรุ่งขึ้น แต่บางรายบอกว่าหลายเดือน ได้กลับไปหาเพื่อนเพื่อขอทดลองเสพเป็นครั้งที่สอง บางรายก็หาซื้อเสพเอง สถานที่เสพส่วนใหญ่เป็นบ้านเพื่อน ส่วนน้อยเป็นห้องเรียนขณะพักเที่ยง หรือในห้องน้ำของโรงเรียน ตามท้ายหมู่บ้านบริเวณที่ปลอดภัย เมื่อเสพร่วมกับเพื่อน ได้สักพัก จะเริ่มเสพเอง บางรายก็แล้วแต่สถานการณ์ บ้างก็ยังชอบไปเสพกับเพื่อน บ้างก็เสพเองที่บ้าน หรือทั้งสองอย่างสลับกัน เพราะถ้ายาหมดก็ต้องออกไปหาซื้อจากเพื่อน

เยาวชนเกือบทั้งหมดเริ่มจากเป็นผู้เสพ ต่อมาได้พัฒนามาเป็นผู้ค้า จำนวน 6 ราย (ชาย 5 ราย หญิง 1 ราย) มีเพียงรายเดียวเท่านั้นที่เริ่มจากเป็นผู้ค้าก่อน เนื่องจากสภาพแวดล้อมทั้งหมู่บ้านมีแต่ผู้เสพและผู้ค้า ประจวบกับอาสาสมัครตงงาน และมีภรรยาและลูกที่ต้องเลี้ยงดู เมื่อได้รับคำแนะนำจากญาติให้หาเงินด้วยวิธีการค้ายาบ้า จึงตกลงทำ พอทำได้สักพัก มีลูกค้ามาซื้อยามาก ทำให้จนและอยากลองดูบ้าง นำเงินที่ได้จากการขายยา มาซื้อยาแล้วนำมาลองกับเพื่อนครั้งแรกใช้ยาติดต่อกันถึง 7 เม็ดในเวลา 1 วัน 1 คืน ลองแล้วก็รู้สึกคิดใจ ตั้งแต่นั้นก็ใช้เรื่อยมา

ส่วนใหญ่บอกว่าใช้ครั้งแรกแล้ว รู้สึกคิดใจ คิดใจในรสชาติ กลิ่นที่หอมเหมือนวนิลา ช็อกโกแลต รู้สึกฮารมณ์ดี สนุกสนาน และคิดใจถึง "ความแรง" ที่ได้รับ (ความแรง คือ ความเต็ม อิ่ม ความเต็ม ที่ การเสพยาถึงจุดอิ่มเต็มที่ ไม่มีอารมณ์หงุดหงิดตกค้าง) มีส่วนน้อยที่ใช้แล้ว ครั้งแรกยังไม่คิดใจ เพราะทำให้นอนไม่หลับ ปวดหัว เวียนหัว ใจสั่น แต่ก็กลับไปทดลองใช้อีก จนคิดใจในที่สุด

วิธีการใช้/ปริมาณ/ระยะเวลาที่ใช้

วิธีการเสพยาบ้า ใช้วิธีเดียวกันหมดคือ สูบ โดยใช้ฟลอยทำเป็นกรวยเล็กๆ เอายาบ้าใส่ลงไป แล้วจุดไฟลงก้นฟลอย เอาถืองูดที่ทำจากกระดาษมวนเล็กๆ สูดควันเข้าปอด

ปริมาณการใช้ เมื่อทดลองครั้งแรกส่วนใหญ่จะเป็นการเสพร่วมกับเพื่อนๆ 2-5 คนต่อยา 1 เม็ด แล้วค่อยๆ ขยับเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเวลาผ่านไป 1 สัปดาห์, 2 สัปดาห์, 1 เดือน เพื่อให้ยาออกฤทธิ์ตามที่ต้องการ (คือให้มีความรู้สึก "แรง" แบบที่เคยได้รับ) ถ้ายาไม่ถึง จะรู้สึก "ซำม" คือมันไม่ได้ระดับที่ต้องการ จะทำให้หงุดหงิด ใครพูดอะไรผิดหูไม่ได้ พาลไปหมด หรือมีอาการปวดหัว ปวดเนื้อปวดตัว ปวดกระดูก แต่ถ้าเสพถึงระดับ จะรู้สึกเองว่ามันพอ หรือ "ตึก" (คำเมือง แปลว่าถึงแล้ว) จำนวนสูงสุดที่เคยใช้ต่อวัน/คืน มีตั้งแต่ 20+ เม็ด จนถึง 49 เม็ด ตัวเฉลี่ยประมาณ 4-5 เม็ด ใช้คนเดียวโดยเผายาสูบไปเรื่อยๆ จนเมายาเต็มที ตาค้าง ใจสั้น จนรู้สึกว่าร่างกายรับไม่ไหว เป็นอยู่หลายวัน จนต้องลดปริมาณลง เหลือประมาณ 1-2 เม็ดต่อวัน

ระยะเวลาที่เสพ ชาวชนกลุ่มนี้ ใช้ยามาประมาณ 1-6 ปี

พัฒนาการใช้จ่ายจากผู้เสพเป็นผู้ค้า

มีเยาวชนชายจำนวน 6 รายที่พัฒนาจากผู้เสพเป็นผู้ค้า โดยได้รับคำแนะนำจากเพื่อนและผู้ค้าที่ไปซื้อขายด้วยว่าจะมีรายได้ดี สามารถใช้จ่ายได้อย่างฟุ่มเฟือยตามที่ต้องการ และทำให้ได้เสพยาอยู่เรื่อยๆ ส่วนใหญ่จะค้าอยู่ในจำนวนไม่เกิน 1 ถุงต่อครั้ง (1 ถุงมี 200 เม็ด) ใช้เวลาขายประมาณ 1 เดือน มี 1 รายที่เป็นผู้ค้ารายใหญ่ มีเครือข่ายมาก เคยส่งยาจำนวนสูงสุด 20 ถุง (2000 เม็ด) ต่อครั้ง ไม่เคยถูกจับ และมี 1 รายที่เป็นผู้ค้าก่อนถึงมาเสพยา ซึ่งส่วนใหญ่ทำอยู่ไม่นาน ประมาณ 2-6 เดือนก็เลิก เพราะผู้ส่งยาให้ถูกจับและอาสาสมัครเองก็กลัวถูกตำรวจจับด้วย ส่วนเยาวชนหญิงที่เคยค้าเพราะเงินขาดมือ และมีญาติเป็นผู้ค้า จึงอาสารับยาไปส่งให้เพื่อนๆ และได้ค่าตอบแทนเป็นยาแทนซึ่งทำอยู่ไม่กี่ครั้งเท่านั้น

พ่อแม่รู้หรือไม่

ส่วนใหญ่พ่อแม่รู้ว่าลูกติดยาบ้า เนื่องจากเมื่อเสพยาไปสักระยะหนึ่ง ร่างกายจะซูบผอม เพราะไม่ยอมรับประทานอาหาร เก็บตัว หรือมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป มีเพื่อนๆ มาหาบ่อยๆ ออกไปกับเพื่อนแล้วกลับคึกๆ อยู่เป็นนิจ ทำให้พ่อแม่สงสัย เมื่อสอบถามอาสาสมัครรับว่าเสพยา มีอยู่ 6 รายที่ทางโรงเรียนจับได้ เชิญให้ผู้ปกครองมาพบ มี 2 รายที่แฟนรู้แล้วบอกพ่อแม่ มีเพียงรายเดียวที่ตัดสินใจบอกพ่อแม่ด้วยตนเอง เพราะต้องการเลิก

การบำบัดรักษา

มีเยาวชน 5 รายที่เคยรับการบำบัด โดย 4 รายไปบำบัดที่ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ เพราะทางโรงเรียนจับได้ และบอกให้ผู้ปกครองพาไปบำบัด แต่ 1 รายไม่ได้เข้าเป็นผู้ป่วยใน เพราะเตียงเต็ม แพทย์ให้ยามารับประทานที่บ้าน 1 เดือน พอยาหมด ก็กลับไปเสพยา เพราะเห็นเพื่อนในห้องเสพยาทุกวัน อีก 1 รายผู้ปกครองพาไปโรงพยาบาล เพราะไม่ทราบว่าทำอะไร อยู่ๆก็เอะอะโวยวาย ตัวร้อน บอกว่าได้ยินเสียงคนพูด เห็นภาพหลอน ยังคิดถึงสิ่งใดก็จะเห็นภาพนั้น ยิ่งมืดก็ยิ่งกลัว ทางโรงพยาบาลก็ไม่ทราบว่าอาสาสมัครติดยาบ้า ให้การรักษาตามอาการ จนตรวจปีสภาวะถึงทราบ และส่งต่อให้แผนกจิตเวช

อย่างไรก็ตาม เยาวชนส่วนใหญ่บอกว่าไม่คิดที่จะไปบำบัดรักษา เพราะคิดว่าเลิกเองได้ มันอยู่ที่ใจ แต่ส่วนใหญ่ก็บอกว่ายังไม่อยากจะเลิก หรืออยากเลิก แต่เมื่อกลับไปพบเพื่อน และสภาพแวดล้อมเดิมๆ ก็อยากเสพยาอีก มีเยาวชน 1 รายที่บอกว่าการไปสถานบำบัดนั้นเป็นเรื่องที่ไม่นำไป เพราะขบวนการเย็นเขี้ยว เรื่องมาก ถ้าจะเลิกก็เลิกเอง ซึ่งขณะนี้ไม่ได้เสพยามา 6 เดือนแล้ว แต่เยาวชนหญิง 1 รายที่บอกว่าตั้งใจมาบำบัด เพราะอยากเลิกยาให้ได้ เพราะพอติดยาแล้ว คนรอบข้างไม่พูดด้วย ไม่ค่อยมีเพื่อน รู้สึกเหงา ว่าเหว่

มีเยาวชนบางส่วนที่มีอาการหูแว่ว ประสาทหลอน ซึ่งแต่ละคนก็ทราบว่าป็นฤทธิ์ของยาที่เสพยา

“พอพ่อรู้ พ่อจะพาไปศูนย์บำบัดฯ แต่ผมไม่ไป มันแล้วแต่ใจครับ มันเลิก ก็เลิกได้เลย มันไม่ต้องไปศูนย์บำบัดฯ ไปตัดหนอก ไปศูนย์แล้วเย็นเขี้ยว”

“..ตั้งแต่พอน้องเป็นอย่างนี้ ไม่มีใครพูดกับน้องเลย น้องรู้สึกว้าเหว่ เหงาเหมือนกัน ไม่มีเพื่อนเลยคะ ถ้ากลับไปน้องจะเลิกทุกอย่าง น้องจะเป็นคนดีหมดเลย น้องจะแสดงให้ทุกคนรู้ว่า จะพิสูจน์ให้ทุกคนเห็นว่าน้องทำได้”

มี 3 ราย ที่เคยถูกจับเข้าสถานพินิจ และตำรวจให้ประกันออกมาเพื่อให้ผู้ปกครองพาไปบำบัด และมี 2 รายที่มีคดีตีรันฟันแทงกับวัยรุ่นต่างแก๊งกัน คดียังไม่สิ้นสุด

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ยาเสพติดกับเพศสัมพันธ์

การเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชนที่ศึกษา ใน 3 ลักษณะคือ

- การเสพยา กระตุ้นความรู้สึกทางเพศและทำให้การร่วมเพศใช้เวลานานขึ้นกว่าปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับเวลาที่ยังไม่ได้เสพยา พบว่าเยาวชนเกินครึ่งที่บอกว่าการเสพยาแบ่งเป็นสองช่วง ช่วงแรกที่เสพยาใหม่ๆ ยามีส่วนกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ มีหลายรายที่ช่วงเสพยาใหม่ๆ เมื่อเริ่มมี

อารมณ์เกิดขึ้น จะต้องออกจากบ้านไปหาแฟน เพื่อร่วมเพศ แต่ส่วนใหญ่บอกว่าเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นไม่นาน ถ้าแฟนอยู่ด้วยตอนนั้นก็ร่วมเพศกัน แต่ถ้าแฟน ไม่อยู่ด้วย ก็หาอะไรทำสักพักก็ลืม ส่วนใหญ่อารมณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอารมณ์ขยับอยากทำโน้นอยากทำนี่มากกว่า แต่พอเสพยาไปนานๆแล้ว ยาทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศเพิ่มกว่าปกติเล็กน้อย ไม่ได้ทำให้เกิดอารมณ์ความต้องการทางเพศมาก เหมือนช่วงเสพยาใหม่ๆ และเวลาร่วมเพศกับแฟนหรือคนรัก รู้สึกได้ชัดเจนว่าการร่วมเพศใช้เวลา นานกว่าปกติ เพราะยาทำให้อวัยวะเพศแข็งตัวช้า บางรายบอกว่าปวดมาก และบางครั้งก็ไม่ยอม หลั่ง ไม่ชอบ แต่บางรายก็ชอบที่สามารถถ่วงเวลาการร่วมเพศให้ยาวนานขึ้น มีเยาวชน 1 รายบอกว่า เป็นการค้นพบโดยบังเอิญ ทำให้ทุกครั้งที่ต้องการร่วมเพศกับแฟนจะเสพยาบ้างก่อน แล้วตามด้วยการฉีดยาโรอินเพื่อให้ออนหลับ

ระยะเวลาของการเสพยาในเยาวชนกลุ่มนี้ประมาณ 1-6 ปี

“ส่วนใหญ่ก่อนยุ่งกับแฟนนี้ ผมจะใช้ยาก่อน มันทำให้มีความสุข เคลิบเคลิ้ม ถึงจุดสุดยอด มากกว่าไม่ใช้ครับ.. แฟนผมก็ไม่รู้ว่าผมใช้”

“ตอนที่ผมใช้ยาใหม่ๆ ประมาณสักสองสามครั้งนี่นา มันกระตุ้นอารมณ์ทางเพศครับ อยากมี..ผมก็นัดแฟน ไปเที่ยวเรกกัน แล้วก็ไปเพศสัมพันธ์กัน แต่พอผมใช้จนเรื้อรัง มันไม่มีแล้วครับ ช่วงหลังผมเสพยาแล้วร่วมกับเมียผม ผมรู้สึกว่าเวลาร่วมเพศ.. น้ำมันหลังข้าง ผมร่วมเพศได้นาน ไม่เหนื่อยไม่หิวเลย ต่างกับเวลาไม่ใช้ จะเหนื่อยอ่อนเพลีย”

“ยาบ้าใช้แล้ว มันก็มีอารมณ์ครับ แต่ว่า..อันนี้มันบ่แข็ง พูดง่ายๆมันบ่แข็ง พอรอสักพัก มันแข็ง แต่ใช้เวลาร่วมนานครับ”

- การเสพยาทำให้ความรู้สึกทางเพศหมดไป พบว่าเยาวชนเกือบครึ่งหนึ่งที่บอกว่าการเสพยาบ้าทำให้ ความต้องการทางเพศไม่ค่อยเกิดขึ้น บางคนบอกว่าอารมณ์ดับไปเลย บางขณะที่เสพยาแล้ว ออกไปเที่ยวสถานบันเทิง แม้จะมีผู้หญิงมานั่งกระแซะใกล้ๆ ก็ไม่เกิดอารมณ์แต่อย่างใด ต่างกับเวลาอื่น

ระยะเวลาการเสพยาของเยาวชนกลุ่มนี้ประมาณ 2-5 ปี ซึ่งไม่แตกต่างกับกลุ่มแรก

“คนใช้ยาบ้าไม่เสี่ยงติดเอดส์ เพราะไม่มีความต้องการ... คนไม่ใช้ต่างหากที่เสี่ยงเพราะมักง่าย”

“..เวลาใช้ยาแล้ว มันจะดับอารมณ์ครับ..พอไปเที่ยว แม้จะมีผู้หญิงมานั่งใกล้ มากอดจูบเรา เราก็เฉยๆครับ ต่างกับเวลาไม่ใช้ยา ยังได้กินเหล้าด้วย จะมีอารมณ์เกิดขึ้นทันที”

“มันมีอารมณ์ แต่เป็นอารมณ์อย่างอื่น อยากทำอย่างอื่น ไม่ใช่เรื่องเพศ แม้แต่คอนแทกมาหาหลังจากใช้ยา ไปแล้ว ผมก็ไม่มีอารมณ์ ได้แต่กอดจูบกั้นธรรมดา แฟนผมรู้ ก็ไปเสีย”

“อย่างผมนี้ มันไม่มีอารมณ์ครับ จะบ่ค่อยนอนกับแฟน แต่มีบางครั้งที่นอนกับแฟน ก็รู้สึกว่ามันไม่คึกคัก มันจะหดตัว บ่ค่อยแข็ง ใช้เวลานานเป็นชั่วโมง บางครั้งก็ไม่หลัง ต่างกับเวลาไม่ได้ใช้ยา จะเสร็จเร็ว สิบนาทีก็เสร็จ อารมณ์ก็ดี สดชื่น”

- การเสพยามีความสัมพันธ์กับเรื่องเพศ เพราะเป็นเหตุให้ผู้หญิงติดยาบางคนยอมเอาตัวเข้ามาแลก เพื่อให้ได้ยามาเสพ

“..เขาบอกว่าน้อง ไม่มีตังค์ เราก็บอกว่า เออ งั้นนอนกับพี่มัย? ..เขาก็ตกลง..ผมนอนกับเขาหนึ่งครั้ง ให้ยาไป 2 เม็ด..แต่ผมใช้ถุงนะ ”

“ผมว่ามีนะ เพราะผู้หญิงบางคน เพื่อนผมเล่าให้ฟังนะ ผู้หญิงอยากยา แล้วไม่มีเงิน ผู้ชายก็ว่าเอาอย่างนี้มัย มานอนกับพี่ แล้วจะให้ยา 5 เม็ด ผมก็เคยเจอเหมือนกัน แต่ผมไม่เอา กลัว”

“การกินยากับเพศสัมพันธ์นี้ เกี่ยวกันครับ ถ้าเกิดผู้หญิงคนนั้นติดยา แล้วก็ บางครั้งเขาเอาตัวเข้ามาแลกครับ”

อย่างไรก็ตาม ชาวชนบางส่วนบอกว่าการมีเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นที่ผ่านมา ขึ้นกับการดื่มเหล้า และ โอกาสที่ได้อยู่กับตามลำพังมากกว่า และถึงแม้ว่าจะทำให้เกิดอารมณ์ความต้องการทางเพศในบางครั้ง โดยเฉพาะช่วงเสพยาใหม่ๆแต่เมื่อติดยาแล้ว การเสพยาทุกวันหรือบ่อยครั้ง ทำให้มีปัญหาในการร่วมเพศคือใช้เวลาร่วมนาน อวัยวะเพศแข็งตัวช้า ดังที่กล่าวไป

กลุ่มใช้ยาอี จำนวน 6 ราย ชาย 2 ราย (เป็นกะเทย 1 ราย) หญิง 4 ราย

พฤติกรรมเพศสัมพันธ์และการป้องกันตนเองต่อการรับเชื้อเอชไอวี นับตั้งแต่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

เพศสัมพันธ์ครั้งแรก อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก อยู่ระหว่าง 16-21 ปี ส่วนใหญ่เกิดขึ้นตั้งแต่กำลังเรียนชั้นมัธยมปลาย มีเพียงรายเดียวที่เกิดขึ้นช่วงเรียนมหาวิทยาลัยแล้ว

บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เป็นแฟนหรือคู่รัก ที่เป็นนักเรียนรุ่นเดียวกันและรุ่นพี่ ที่ใช้เวลาคบหากันประมาณ 3 สัปดาห์ถึง 2 เดือน มีการนัดพบ ออกไปเที่ยวตามสถานบันเทิงต่างๆ ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า

เพศสัมพันธ์ครั้งแรกเกิดขึ้นได้อย่างไร ทั้งหมดเกิดจากความใกล้ชิด และโอกาสที่ได้อยู่กันตามลำพัง เกิดขึ้นหลังจากการเที่ยว การดื่มสุรา ร่วมกับโอกาสและเพื่อนที่เป็นใจชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งบางรายยอมรับว่ามีทักษะเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศว่าต้องลงเอยที่เพศสัมพันธ์ เนื่องจากเป็นเรื่องธรรมดาของคนที่เป็นคู่รักกัน เพศสัมพันธ์ครั้งแรกในเยาวชนกลุ่มนี้ยังไม่มีเรื่องยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้อง สถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นบ้าน หอพักของเพื่อน

“ก็เราไปกินเหล้ากัน ไปปาร์ตี้ และพอแบบถึงเวลานอนก็แยกย้ายกันนอน แต่เราก็นอนกับแฟนเราเงี้ย เพื่อนๆเป็นผู้จุดประกายให้เราจะมีอะไรกันคะ เพราะเดี๋ยวนี้อะไรกันคะ เด็กมัธยม 1-2 เขาก็เริ่มมีกันแล้ว ก็เลยดูเป็นเรื่องธรรมดาอะ”

“ก็ไปบ้านที่เขา เขามีห้องส่วนตัวแยกจากบ้านใหญ่ ก็เป็นธรรมดาอะ ก็อยู่ด้วยกันสองคนเงี้ย ในห้อง แล้วพอคืนนั้นมีความรู้สึกดีให้กันอะไรเงี้ย ก็มีอะไรกัน มันก็รู้สึกดีนะ”

“ตอนเริ่มมีอะไรกันครั้งแรก ก็ไปกินเหล้าแล้วก็กลับห้อง(หอ) ไปนั่งเล่นในห้องกันสองคนครับ แล้วมันก็เป็นไปเองโดยธรรมชาติ ตอนนั้นเมานิดหน่อย แต่ผมใส่ถุงยางนะ กลัวเขาห้อง”

“ก็ไปหาเขาที่หอพักอะ นั่งคุยกัน ก็เขามีความต้องการอะ แล้วแบบ เราก็รู้ว่าเขาคิดยังไง เขาจะทำอะไรต่อไป แต่เราตอนแรกๆก็ขัดขืนบ้าง แต่ มันก็เป็นไปของมันเองนะอะ เพราะเราคิดไว้แล้วว่า เออ เราเป็นแฟนกัน มันก็ต้องมีเรื่องแบบนี้บ้าง”

ครั้งแรกมีการป้องกันหรือไม่ เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่ได้เตรียมตัวว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ จึงไม่ได้มีการใช้ถุงยางอนามัย มีเพียงรายเดียวที่กล่าวไปข้างต้นที่ใช้ วัสดุประสงค์เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์

“เริ่มเพราะว่าเขาคงเมาด้วยมังคะ พวกผู้ชายก็ชอบกินเหล้า พวกเด็กวัยรุ่นมันก็ห้ามๆอะไร

อย่างเนี่ยะ พอกินเหล้าเสร็จเรียบร้อย ก็เลยแบบว่ามีอะไรกัน..ครั้งแรกก็ไม่มีอะไร ไม่มีการป้องกันเลย”

“ป้องกันหรือคะ ไม่ได้ป้องกันคะ แต่ตัวเขาป้องกันด้วยตนเอง ด้วยวิธีหลังนอกคะ”

เพศสัมพันธ์ครั้งที่ 2 และต่อมา

หลังจากนั้นก็มีการเพศสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ส่วนใหญ่เมื่อจบมัธยมปลายแล้ว ความสัมพันธ์จะสิ้นสุดลงเพราะแยกย้ายกันไปเรียนที่อื่น ความสัมพันธ์กับเพื่อนชายคนใหม่ในรั้วมหาวิทยาลัยก็เริ่มขึ้น ใช้เวลาคบหากันไม่นานก็มีเพศสัมพันธ์กัน ซึ่งคราวนี้มีเรื่องยาเข้ามาเกี่ยวข้องกับด้วย เขาชนกลุ่มนี้มีเพื่อนอยู่ระหว่าง 2-6 คน มี 1 รายที่เป็นกะเทยมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้าเกิน 10 คน

“..ยอมมีความสัมพันธ์เพราะว่ารักเขามาก และเราก็มั่นใจว่าเขารักเรา และอีกอย่างคือ เคยผ่านมาแล้วด้วย เคยผ่านเรื่องนี้มา เพราะว่ามันไม่ใช่เรื่องอะไรที่น่าเสียหาย และก็ไม่มีอะไรที่น่ากลัวคะ”

“ก็คบกันได้อาทิตย์หนึ่ง ไปเที่ยวกันคะ แล้วตัวเองเมา แล้วเขาก็ชวนไปบ้านเขา เราก็ไป พอตีพ่อแม่เขาไม่อยู่บ้าน แล้วเราก็มีอะไรกัน เขาใส่ถุงยางด้วย แต่พอครั้งต่อไป ไม่ใช่แล้ว มั่นใจในตัวเขาคะ”

มีเยาวชนชาย 1 รายหลังจากผ่านประสบการณ์ครั้งแรกแล้ว หาประสบการณ์จากหญิงบริการด้วยการใช้บริการโทรศัพท์เรียกมาที่ห้องพัก ราคาประมาณ 2500 บาท และเที่ยวสถานบริการอาบอบนวด 2-3 ครั้ง เวลาที่เพื่อนมาจากกรุงเทพแล้วบอกให้พาไปเที่ยวและเพื่อนเป็นคนจ่ายเงิน

“ผมเที่ยวหญิงบริการเป็นบางครั้ง ในลักษณะที่..เพื่อนเป็นคนโทรเรียกมาให้มารับ มาหาที่ห้องพัก เดี่ยวเขาก็มาส่งให้ เป็นเด็กผู้หญิงอายุ 17-18 ..ถ้าไม่ชอบก็ไม่เอา ราคาประมาณ 1500-2500 บาท ผู้หญิงพวกนี้เขาพกถุงยางอยู่ตลอดอยู่แล้ว เขาจะใช้ทุกครั้ง”

การป้องกันตนเองหลังจากประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกผ่านพ้นไป

การใช้ถุงยางอนามัย ส่วนใหญ่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย มี 1 รายที่ไปปรึกษาร้านขายยาเรื่องการคุมกำเนิดและตัดสินใจรับประทานยาคุมกำเนิดป้องกันการตั้งครรภ์ ส่วนรายที่ใช้ถุงยางครั้งแรกที่มี

เพศสัมพันธ์กันนั้น ปรากฏว่าช่วงหลังกลับไม่ใช้ถุงยาง โดยให้เหตุผลว่ามีความไว้เนื้อเชื่อใจกันมากขึ้น จึงไม่จำเป็นต้องใช้ เพศสัมพันธ์ครั้งต่อๆมา ครั้งหนึ่งบอกว่าเคยใช้ถุงยางอนามัย แต่อีกครั้งบอกว่าไม่เคยใช้ คนที่ใช้ถุงยางครั้งแรก พอครั้งต่อๆมากลับไม่ใช้ โดยให้เหตุผลดังที่กล่าวไป ส่วนคนที่ไม่ใช่ในครั้งแรก ครั้งต่อมาใช้บ้างไม่ใช้บ้าง บางคนใช้ถุงยางสลับกับการรับประทานยาคุมกำเนิด มี 1 รายที่ไม่ใช้ถุงยางแต่ใช้วิธีหลังนอกแทน เพราะมีวัตถุประสงค์ป้องกันการตั้งครรภ์ แทบทุกรายบอกว่าคนที่เป็นแฟน ไม่กลัวติดโรคเพราะไว้ใจซึ่งกันและกัน กลัวการตั้งครรภ์เท่านั้น คนที่ไม่ใช่แฟนถึงจะใส่ถุงยาง ส่วนรายที่เป็นกะเทยจะใส่ถุงยาง 2 ชั้นกับคนแปลกหน้า แต่ทำ oral sex ไม่มี การป้องกัน อีกรายเคยใช้บริการทางโทรศัพท์เรียกหญิงบริการมาหาที่หอพัก กับสถานอาบอบนวด หญิงบริการเหล่านั้นจะเตรียมถุงยางไว้พร้อม

“ก็รู้ ก็เรียนมาบ้าง แต่เราก็คิดว่า อู๊ย..มันคงไม่เกิดกับเราหรอกอย่างเงี้ยะ..เพราะว่าก็เห็นกันๆอยู่ว่าเป็นเพื่อนกัน เขาคงไม่ไปทำอะไรที่ไหนอะ ไรอย่างเงี้ยะ แล้วเลยคิดว่าไม่จำเป็นที่จะป้องกัน”

“ถ้าไม่ใช่แฟนเนี่ยะ ถ้าสมมุติไปเจอตามชานา..ก็จะใส่สองชั้น คือถูกใจใคร เวลาเจอเขา หล่อเงี้ยะ อารมณ์มันก็ไปแล้ว ก็โอเคทำให้อะ ไรอย่างเงี้ยะ แต่ว่าเราจะใส่สองชั้น”

“..ก็ถ้าเป็นแฟนของเราเองก็ไม่มี การป้องกันคะ แต่ถ้าเป็นแฟนที่ไม่ใช่แฟนจริงๆ ก็จะไม่ให้เขาสวมถุงยางคะ..กลัวติด โรคนะคะ”

“ตอนแรกก็ไม่ค่อยไว้ใจ กลัวว่าแฟนคนนี้จะผ่านผู้ชายมาก่อน ก็ใช้ถุงยางนะ แต่ตอนหลังไว้ใจ เพราะรู้นิสัยใจคอกันแล้ว ก็ไม่ป้องกันครับ”

การป้องกันการตั้งครรภ์ การป้องกันมีหลายวิธี บางคนใช้ถุงยางร่วมกับรับประทานยาคุมกำเนิดแบบทานทุกวัน บางคนรับประทานยาหลังการร่วมเพศ บางคนใช้วิธีหลังภายนอกสลับกับการใช้ถุงยางเป็นบางครั้ง พบว่ามีเยาวชนหญิง 1 รายที่ตั้งครรภ์ ปรีกษาเพื่อนและแฟน เพื่อนแนะนำทำแท้ง จึงเอาเงินให้เพื่อน 2000 บาทเป็นค่ายา ได้ยามา 5 เม็ด คึ้นนั้นพักค้างคืนกับเพื่อนที่หอพัก แล้วสอดยาไปทั้งหมด จนถึงรุ่งเช้า เด็กแท้งออกมา

“ส่วนใหญ่ก็จะป้องกันนะคะ แต่พอรู้ว่าประจำเดือนหายไป 2 เดือน ก็กระวนกระวายใจ บอกแฟน ปรีกษาเพื่อนๆแนะนำให้ซื้อเครื่องมือมาตรวจ เลยรู้ว่าท้อง ทีแรกก็ว่าจะไปหา

หมอบำแก้ง ถามเพื่อนๆ ก็บอกว่า เด็กมันยังอ่อนอยู่เลยนะ หายามาสดดีกว่า มันออกง่ายกว่า มันไม่ทรมาณหรอก เลยให้เพื่อนหายามาให้ ให้เงินไป 2 พันบาท เพื่อนซื้อมา 5 เม็ด ก็ทำที่ห้องของเพื่อน ไปค้ำกับเพื่อนคืนนั้น บอกแม่ว่าจะไปนอนค้างหอเพื่อนคืนนี้นะ แม่ก็ไม่ว่าอะไร พอสอดเข้าไปตอนค่ำ รุ่งเช้าเด็กก็ออก”

ความรู้เรื่องโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการป้องกัน

ทุกรายมีความรู้เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์และการป้องกันเป็นอย่างดี และส่วนใหญ่มีความตระหนักถึงเรื่องการติดเอดส์ แต่พฤติกรรมกรรมกรรมมีเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจริงกลับไม่สอดคล้องกัน ส่วนใหญ่คำนึงถึงแต่การป้องกันการตั้งครรภ์

“เรื่องมีโอกาสจะติดเชื้อเอดส์ใหม่ คือทุกคนถ้าเกิดว่าเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วเนี่ยะ คือมันมีความเสี่ยงทุกคนแหละคะ ถึงแม้ว่าจะเป็นคู่เดียวก็ตาม เพราะบางทีเราก็ไม่สามารถที่จะไว้ใจคู่ของเราได้ว่าเขาจะ ไปมีเพศสัมพันธ์กับใครหรือเปล่า...”

ผู้สัมภาษณ์ “แล้วน้องป้องกันตนเองอย่างไรเวลามีเพศสัมพันธ์กับแฟน”

“น้องก็.. ทุกครั้งที่มิเพศสัมพันธ์ จะกินยาคุมชั่วคราว ที่หลังการมีเพศสัมพันธ์ใช้กินนะ เพราะเรามั่นใจในตัวแฟนที่เราคบ”

ไม่มีอาสาสมัครรายใดในกลุ่มนี้ที่มีประวัติโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ

พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

รูปแบบการใช้ ทุกรายเริ่มจากดื่มสุรา สูบบุหรี่ และบางรายตามด้วยการเสพกัญชา ยาบ้า แต่บางรายตามด้วยยาไอเลย ส่วนใหญ่เคยทดลองใช้ยาเสพติดกับยาไอในเวลาไร่เรียกกัน เนื่องจากยา 2 ตัวนี้ นิยมนำมาใช้เสพร่วมกัน

ลักษณะการใช้ยาในกลุ่มนี้ จะมีรูปแบบค่อนข้างชัดเจน คือใช้ยาทุกคืนวันศุกร์และเสาร์ หรือวันในโอกาสพิเศษ เช่น ฉลองวันเกิด วันรับปริญญา วันวาเลนไทน์ ในลักษณะฉลองโอกาสพิเศษนี้จะจัดเป็นงานปาร์ตี้

สาเหตุการใช้ ทั้งหมดเพื่อความบันเทิง สนุกสนาน ความมัน โดยเฉพาะการเต้นประกอบเสียงเพลงที่เร้าใจ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้พลัง(แรง)มาก เพื่อให้สามารถเต้นได้ตลอดคืน ไม่หมดแรงไปก่อน ดังนั้น สถานที่เสพฯ จึงเป็นสถานบันเทิงที่มีการเปิดเพลง มีฟลอร์ให้เต้น มีแสงไฟสลัวๆ บางคนเสพฯก่อนออกจากบ้านหรือหอพักของเพื่อน หรือขณะขับรถมายังสถานบันเทิงหรือบางครั้งก็มาเสพที่สถานบันเทิงนั่นเอง

อาสาสมัครกลุ่มนี้มีพฤติกรรมชอบเที่ยวกลางคืน บางรายเที่ยวทุกคืนหรือเกือบทุกคืน โดยเฉพาะคืนวันศุกร์และเสาร์จะไม่เคยพลาด การเสพยาครั้งแรกจึงเริ่มจากสถานบันเทิง แทบทุกคนรู้ว่าสถานที่เหล่านี้มีการเสพยา พอเพื่อนเอาให้ทดลอง หรือเอาอัดใส่มือ ทุกคนรู้ว่าคืออะไร ก็อยากลองเพื่อให้ได้ความมันตามคำบอกเล่าของเพื่อน โดยเฉพาะเมื่อได้ยินเสียงเพลงแล้ว อารมณ์จะพาไป สถานที่ที่เปิดไฟสลัวๆ แทบจะมองไม่เห็นหน้ากัน จึงทำให้มีความกล้าที่จะลองมากขึ้น

“ก็ไปเที่ยวสถานบันเทิงชื่อดัง ก็เป็นที่รู้กันว่าต้องไปขึ้นบนถึงจะสนุก ก็แบบกำลังกินเหล้าอยู่ เพื่อนก็เอาอะไรไม่รู้มาอัดใส่ปากเรา เราก็คิดว่าลูกอม ก็กินๆ สักพัก เอ๊ะ ทำไมตัวเองเป็นอะไร รู้สึกหวิว มือเย็น เหมือนตัวโล่งๆ ลอยๆ แล้วเพลงมันก็เร้าใจ อยากเต้น มีอารมณ์สนุกเกิดขึ้น”

วิธีการใช้/ปริมาณ/ระยะเวลาการใช้

ทุกรายเริ่มเสพยาจากหนึ่งควอเตอร์ คือเศษหนึ่งส่วนสี่เม็ด เมื่อเสพยาแล้ว รู้สึกตัวโล่งๆ ลอยๆ มือเย็น หายใจเร็ว สักพักร้อน เหงื่อออก อารมณ์ความรู้สึกเริ่มดีขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะได้ยินเสียงเพลงแล้วทำให้อารมณ์ตื่น ตึกตัก รู้สึกสนุก อยากเต้นตามเสียงเพลง เมื่อออกไปเต้นแล้วยังมีชีวิตชีวา มีความมัน ขาจจะออกฤทธิ์ได้ประมาณ 2-3 ชั่วโมง ถ้าต้องการให้เต้นได้ตลอดคืน ต้องเสพยาอีก เรียกว่าต้องเติมยาไปเรื่อยๆ ดังนั้นในคืนหนึ่งๆ บางรายอาจต้องเติมยาถึง 2 เม็ด แต่ส่วนใหญ่บอกว่าประมาณครึ่งเม็ดก็หยุด เพราะสถานบันเทิงจะปิดพอดี ต่างคนต่างกลับไปนอนบ้าน แต่มีบางครั้งก็เติมยาต่อแล้วไปเต้นต่อที่คอนโดฯของเพื่อน ในช่วงประมาณสองสัปดาห์ที่ผ่านมา สถานบันเทิงถูกตำรวจตรวจค้นบ่อย หายยาไม่ได้ ชาวชนบางรายใช้วิธีหาเหล้าคัมแทน

เยาวชนทุกคนใช้ยาทุกวันศุกร์และเสาร์ บางรายใช้สัปดาห์เว้นสัปดาห์ บางสัปดาห์มีรายการพิเศษ จัดปาร์ตี้ฉลองวันเกิด วันรับปริญญาของรุ่นพี่ ส่วนใหญ่บอกว่าเป็นการไปแจมร่วมกับกลุ่มอื่นที่เพื่อนรู้จัก แล้วมาชักชวนกันไป จะไปกับกลุ่มของใครของมัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคอนโดมิเนียม/หอพัก/บ้าน หรือบางครั้งเป็นโรงแรม

ระยะเวลาที่ใช้ ประมาณ 1-4 ปี และขณะนี้ทุกรายยังใช้ยาอยู่ บางรายบอกว่าลดความถี่ของการใช้เหลือ 1-2 ครั้งต่อเดือน หรือ ถัวเฉลี่ยประมาณเดือนละครั้ง เนื่องจากสถานบันเทิงปิดเร็วขึ้น และถูกกวาดค้นมากขึ้น ไม่อยากเสี่ยงต่อการถูกจับตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด เพราะจะเดือนร้อนถึงพ่อแม่ และสถานศึกษา

การใช้ยาเค เยาวชนกลุ่มนี้ทุกคนมีประสบการณ์การใช้ยาเค หลังจากใช้ยาอีได้สักกระยะหนึ่ง แต่ไม่ใช้ประจำเช่นยาอี เพราะส่วนใหญ่ชอบฤทธิ์ของยาอีมากกว่า เนื่องจากยาเคทำให้ครอง

สติไม่ค่อยได้ ความรู้สึกจะลอยๆ เหมือนประสาทหลอน จะสร้างจินตนาการไปเรื่อยๆ เหมือนอยู่อีกโลกหนึ่ง ยิ่งได้ยินเสียงเพลง อารมณ์จะหลุดลอยไปกับเพลง รู้สึกสนุก แต่ถ้าเสพมากๆ จะเมาควบคุมตัวเองไม่ได้ ไม่รู้สึกตัว

เนื่องจากยาเคมีลักษณะเป็นยาน้ำ ก่อนใช้ต้องอบให้แห้งก่อนด้วยเตาไมโครเวฟ ให้นำระเหยออกจนหมด กลายเป็นเกร็ด แล้วค่อยเอามาบด ถ้าไม่มีไมโครเวฟ ใช้กระป๋องแทนได้ โดยเทยาเคใส่ในกระป๋อง เอาเทียนลนให้น้ำระเหยออกไป จนกลายเป็นเกร็ด บด แล้วเสพโดยการดม เขวชนกลุ่มนี้ยอมรับว่าไม่กล้าเสพยาเคมาก เพราะกลัวเมา จะสูดเข้าไปเล็กน้อย หลังจากเสพอีแล้ว และบอกเหตุผลไม่ได้ว่าทำไมต้องเสพยาอีคู่กับยาเค

พ่อแม่รู้การบำบัด

เขวชนกลุ่มนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในตัวเมือง บางรายอาศัยอยู่กับครอบครัว บางรายขอพ่อแม่มาอยู่หอพัก กลับบ้านเดือนละครั้งสองครั้ง รายที่อาศัยกับพ่อแม่ พ่อแม่ก็ไม่รู้พฤติกรรมของลูก รู้แต่ว่าลูกกลับบ้านไม่เคยก่อนเที่ยงคืน เขวชนเกือบทุกรายไม่คิดว่าตนเองติดยา แต่ยังคงใช้ยาอยู่เป็นประจำ ดังนั้นจึงไม่มีใครเคยไปบำบัดรักษาหรือคิดที่จะไปบำบัด

“คือ บางครั้ง เราไปเที่ยวมา เรากลับดึก มันก็ต้องมีเรื่องเซ็กส์มาเกี่ยวข้องด้วย แต่แบบ พ่อแม่ต้องถามว่าไปกับเพื่อนมาหรือเปล่าอะไรเงี้ย เราก็ต้องบอกว่าไปกับเพื่อนมาอยู่แล้ว”

“ยังไม่คิดเลิกใช้นะ คือถ้ามันเลิกผลิต ก็คงจะเลิกใช้ที่ คือเป็นยังไงหละ ก็มันแล้วแต่อารมณ์ไง แบบว่าถ้าวันไหนอารมณ์ดีก็กินเห็ด วันไหนอารมณ์ไม่ดีก็จะอ้วกฯ ให้มันแบบ..ลืมทุกอย่างอะไรเงี้ย”

“อ่า เป็นเรื่องคล้ายเครียดค่ะ ธรรมดาค่ะ เหมือนกับเราไปเที่ยวแล้วลืมเห็ดอะไรเงี้ย แต่เพียงแต่ที่เราเปลี่ยน เปลี่ยนแบบบ้างค่ะ”

ความสัมพันธ์ระหว่างการเสพยาเคติดกับเพศสัมพันธ์

เขวชนทุกรายยอมรับว่าการเสพยาอีทำให้เกิดความกล้า และอารมณ์ตอบสนอง เวลาที่ใครเข้ามาอดจูบลูบคลำ ไม่ว่าจะกับแฟน หรือบางครั้งกับใครก็ได้ที่อยู่บนฟลอร์ มี 2 รายที่ยอมรับว่ามีบางครั้งที่เลยเถิดถึงขั้นยอมมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า โดยไม่คำนึงถึงการป้องกันหรืออะไรทั้งสิ้น เหตุการณ์เกิดขึ้นขณะไปงานปาร์ตี้ยอ แต่ถ้าเป็นสถานบันเทิง มักไม่ถึงขั้นนั้น แค่อดจูบลูบคลำ ควักล้วงกันขณะเต้นรำ พอสถานบันเทิงเลิกก็แยกย้ายกันกลับบ้าน แต่ถ้าไปต๋องงานปาร์ตี้ยอ ก็มี

โอกาสที่จะมีความสัมพันธ์กันทั้งกับแฟนและคนแปลกหน้าที่พบในงานปาร์ตี้ อาสาสมัครชายยอมรับว่าผู้หญิงที่เสพยาอีและตามด้วยยาเคมีความเสี่ยงมากต่อการติดโรคเอดส์ เพราะพอเมายาแล้วจะไม่ค่อยรู้เรื่องราวว่าถูกใครทำอะไร ตื่นมาหายเมาแล้วยังจำอะไรไม่ได้เลย

“คือเวลาเสพยาเข้าไปแล้ว ยายออกฤทธิ์ ตอนที่ตื่นอยู่ ถ้าแบบว่า..มีคนมาจิก อะไรใช้ไหมพีเราก็จิกต่ออย่างเงี้ยะ คือทำให้เราแบบกล้านะ สามารถจะจูบปากเขาได้เลยกลางฟลอร์ ไม่รู้สึกอายเลย กอดล้วงกันตรงนั้นนั่นแหละ”

“ถ้าเป็นผู้หญิง ส่วนมากถ้าเมาแล้ว จะไม่รู้เรื่อง บางทีโดนทำอะไรไป ตื่นมา หายเมาก็ยังจำไม่ได้เลยว่าโดนใครทำอะไร”

“ถ้าเกิดยาเสพติด เราใช้มาก บางทีบางคนควบคุมอารมณ์ตัวเองไม่ได้ มันก็จะเกิดการพาไปมั่วกันเป็นกลุ่ม ก็ติดเอดส์ได้”

“ก็มีเป็นบางครั้งที่อ้อพยา เวลาที่เราอยู่กับแฟน เราก็รู้สึกที่เราอยากมีเพศสัมพันธ์กับเขา แต่ถ้าอยู่กับเพื่อน ก็คือจะสนุกกับเพื่อนเงี้ยะ อยู่ที่ว่าตอนนั้นเรากับใคร”

เขาชวนทุกรายมีประสบการณ์ไปงานปาร์ตี้ยากีกับกลุ่มเพื่อนๆมากกว่าหนึ่งครั้ง สถานที่จัดเป็นทั้งคอนโดมิเนียม หอพัก บ้าน โรงแรม โดยมากจะเป็นการบอกต่อกัน และมีเพื่อนคนใดคนหนึ่งรู้จักกับเจ้าของสถานที่ บางรายบอกไม่ชอบบรรยากาศในนั้น เพราะปิดไฟหมด เสียงเพลงดังมาก คิวบ์หรือล้อยตลอบอวอล และเห็นคนตะคอกๆจับกันเป็นคู่ๆ ส่วนใหญ่บอกว่านั่งดื่มเหล้าในกลุ่มเพื่อนของตน พอเปิดประตูห้องมาอีกที ปรากฏว่าสว่างแล้ว

“เราไปกับเพื่อนกลุ่มเรา แต่คนอื่นที่เราไปเจอนะ เราไม่รู้จัก ไม่รู้ว่าใครเป็นใคร อย่างเราครั้งแรกที่เข้าไปนะ มันไม่สนุก มันมืดไปหมด เห็นเขาจับกันเป็นคู่ๆ บางคนก็แอบพากันเข้าไปในอีกห้อง แต่เราก็ไม่สนใจ เราอยู่กับกลุ่มเพื่อนเรา พอเปิดประตูมาอีกที อ้อ..สว่างโรลย 11 โมงแล้ว เราเข้าไป 4-5 ทุ่ม อะไรเงี้ยะ”

“คือ เราอ้อพยาแล้วกำลังอยู่ในอารมณ์ของเรา พอเพื่อนหรือคนแปลกหน้าเข้ามาจกอด เข้ามาอะไรเงี้ยะ เราก็จะสนองตอบ มันก็จะเป็นอย่างมันเองกะะ พอมีอะไรกัน เราก็ไม่คิดอะไรมาก เรื่องการป้องกันไม่ต้องพูดถึง มันไม่รู้สึกลัวอะไรทั้งนั้น ไม่รู้สึกอะไรเลย”

กลุ่มใช้ยาฉีด จำนวน 5 ราย เป็นชาย 4 ราย หญิง 1 ราย

พฤติกรรมเพศสัมพันธ์และการป้องกันตนเองต่อการรับเชื้อเอชไอวี นับตั้งแต่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

เพศสัมพันธ์ครั้งแรก อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ในช่วงประมาณ 15-19 ปี ยังเรียนหนังสืออยู่ มีเพียงรายเดียวที่จบชั้นประถมศึกษาแล้ว

บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก ส่วนใหญ่เป็นคู่รักที่เป็นเพื่อนนักเรียนรุ่นเดียวกันและรุ่นพี่ มี 1 รายเป็นแฟนที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน อีกรายขึ้นครูกับหญิงบริการร้านคาราโอเกะ

เพศสัมพันธ์ครั้งแรกเกิดขึ้นได้อย่างไร หลังจากที่รู้จักกันแล้ว ใช้เวลาคบหากันประมาณ 2 สัปดาห์ถึง 3-4 เดือน ก็มีเพศสัมพันธ์กัน เกิดขึ้นขณะไปเที่ยวด้วยกัน ร่วมกับการดื่มเหล้า แล้วไปส่งคู่รักที่หอพัก มีโอกาสอยู่ด้วยกันตามลำพัง บรรยากาศเป็นใจชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ มี 1 รายที่ฝ่ายชายขอมาร่วมกับฝ่ายหญิงที่หอพัก เนื่องจากไม่มีที่พัก หลังอยู่ด้วยกันประมาณ 1-2 สัปดาห์ก็มีความสัมพันธ์กัน ทุกรายไม่มีการป้องกันใดๆ สำหรับรายที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการร้านคาราโอเกะ เป็นการออกไปหาประสบการณ์กับเพื่อนเป็นกลุ่ม 4-5 คน พร้อมใช้ถุงยางในการป้องกันตนเองจากการติดโรค เพศสัมพันธ์ครั้งแรกนี้เกิดขึ้นในเยาวชนบางรายที่เริ่มใช้ยาสูบมาก่อน แต่ยังไม่ใช้เฮโรอีน

“อ่า ตอนนั้นอยู่หอครับ ก็ไปเที่ยวกัน เที่ยวเซค ต่างคนต่างเมาครับ แล้วก็คบกันแบบเป็นแฟนกัน พอดื่มเหล้าเข้าไปก็ต่างคนต่างมีอารมณ์ ผมไปส่งเขาที่หอพัก..เขาก็ชวนเข้าห้องก็ชวนกันนอนด้วยกันอะไรเงี้ยครับ”

ครั้งแรกมีการป้องกันหรือไม่ มีเพียงรายเดียวที่ใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพราะเป็นการไปเที่ยวหญิงบริการโดยตรง ที่เหลือไม่ได้คำนึงถึงการป้องกันแต่อย่างใด เนื่องจากไม่ได้ตั้งใจว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้

เพศสัมพันธ์ครั้งที่สองและต่อมา

หลังจากนั้นคงมีเพศสัมพันธ์กันอีก ระยะเวลาในการคบหากันไม่นาน แต่บางรายก็คบกันนานถึงปี หลังจากนั้นก็เลิกร้างกันไป มีเพื่อนหญิง/ชายคนใหม่ทั้งที่เป็นแฟน คู่นอนชั่วคราว จำนวนคนที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยที่เป็นแฟนประมาณ 2-6 คน แต่ที่เป็นคู่นอนชั่วคราวหรือผู้หญิงที่เอาตัวมาแลกยานั้นไม่สามารถระบุจำนวนคนได้

การป้องกันตนเองหลังจากประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกผ่านพ้นไป

การใช้ถุงยางอนามัย/อุปสรรค ส่วนใหญ่ตอบว่าเคยใช้เหมือนกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ ไม่ใช่การป้องกัน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แต่อย่างใด และมีความรู้สึกไม่ชอบถุงยาง เพราะไม่สนุก ไม่เป็นธรรมชาติเพราะมันลื่นเกินไป ถ้าไม่ใช้ถุงยางจะรู้สึกสัมผัสถึงเนื้อหนังและรู้สึกว่ามันคับคืด อาสาสมัครซื้อถุงยางเองจากร้านขายยา บางรายก็ไม่เคยซื้อขอจากพี่มาใช้

"ผมเคยใช้ถุงยางครั้งสองครั้งเท่านั้น รู้สึกมันไม่เหมือนธรรมชาติ ถุงยางมันลื่น..ถ้าธรรมชาติแล้วมันจะคับหน่อยนะ"

มีเยาวชน 1 รายที่เปลี่ยนคู่นอนไปเรื่อยๆ ทั้งที่คบหาเป็นแฟน และเพื่อนนอนชั่วคราวชั่วครั้งชั่วคราว และมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่เอาตัวมาแลกกับยาเสพติดด้วย และไม่เคยป้องกันเพราะคิดว่าคนเราทุกคนเกิดมาต้องตายเหมือนกันหมด

"ผมไม่กลัวครับ เพราะคนเราเกิดมา มันต้องตายเหมือนกันทุกคน จะอายุถึงร้อยปีพันปีก็ต้องตาย คนเราเกิดมาต้องมีที่สิ้นสุดของชีวิตของคนเรา"

การป้องกันการตั้งครรภ์ มีบางรายที่ใช้วิธีหลังข้างนอก นับวันปลอดภัย ให้ฝ่ายหญิงรับประทานยาคุมกำเนิด เยาวชนหญิงใช้วิธีรับประทานยาคุมหลังร่วมเพศ ร่วมกับการล้างช่องคลอด บางรายให้เพื่อนหญิงรับประทานยาคุมกำเนิดร่วมกับการนับวันปลอดภัย มีเยาวชนชายรายเดียวที่แฟนหรือคู่รักที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย ตั้งครรภ์ 2 คน คนแรกทำแท้งโดยซื้อยามาสูด รายที่สองพามาอยู่ด้วยที่บ้าน จนคลอดลูกชาย หลังจากนั้นก็เลิกร้างกันไป โดยเยาวชนชายเป็นฝ่ายเลี้ยงลูก

ความรู้เรื่องโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการป้องกัน

ทุกรายมีความรู้เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์และการป้องกันเป็นอย่างดี เนื่องจากทุกคนเข้ารับการบำบัดที่ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ บางรายเคยไปบำบัดที่โรงพยาบาลลพบุรีราชนครเชียงใหม่ บางรายก็ไปบำบัดที่คลินิกเอกชน ตลอดจนเป็นอาสาสมัครของโครงการวิจัยเรื่องการสำรวจการใช้สารเสพติดในภาคเหนือที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพกำลังดำเนินการศึกษา อาสาสมัครทุกคนจะได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การป้องกันการติดโรค การใช้อุปกรณ์การฉีดยาอย่างปลอดภัย ฯลฯ มี 1 รายที่เคยถูกจับติดคุกอยู่หนึ่งปีก็ได้รับความรู้เรื่องเอดส์ในคุกตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม ต่างยอมรับว่าตนมีโอกาสติดโรคจากอุปกรณ์การฉีดยาได้ เพราะบางครั้งเสียนยา เงินไม่พอซื้อยา ก็จะไม่คำนึงเรื่องการใช้อุปกรณ์ร่วม

กับเพื่อนคนอื่นๆ สำหรับรายที่เป็นคู่สามีภรรยา แม้จะมีเพศสัมพันธ์เมื่อรู้ว่าสามีติดเชื้อแล้ว แต่ยอมรับว่าเสี่ยงติดโรคจากอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน เนื่องจากในระยะหลังต้องใช้อุปกรณ์ทุกวัน ไม่อยากเสียเงินซื้ออุปกรณ์ 2 อัน เลยใช้อันเดียวร่วมกัน

มีอาสาสมัครรายหนึ่งที่มีความคิดว่าการติดโรคเป็นเรื่องของสวรรค์ลิขิต และปกติจะไม่คิดเรื่องติดโรคเอดส์ เพราะผ่านการตรวจเอดส์มาแล้วว่าปกติ และหลังจากนั้นมั่นใจว่าตนไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงอีกเลย ถ้าเกิดติดโรคขึ้นมาก็เป็นเรื่องสวรรค์ลิขิตแล้ว

“ผมก็คิดว่า ถ้าเป็น มันก็เป็นสวรรค์ลิขิตแล้วครับ ถ้าไม่เป็นมันก็ไม่เป็นอะ ถ้าคนที่จะต้องเป็นมันก็เป็นอยู่แล้ว”

ประวัติโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีรายเดียวที่เคยเป็นหูดหงอนไก่ บอกว่าติดจากเพื่อนหญิงที่พบในหมู่บ้านเดียวกัน อาสาสมัครไปรักษาที่ศูนย์กามโรค

พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

รูปแบบ/สาเหตุการใช้

เริ่มจากสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า เขวชนหญิงเริ่มเสพยาบ้าก่อน โดยตั้งใจที่จะเสพ เพื่อประชดน้ำที่อาศัยอยู่ด้วย เพราะน้ำค่อนข้างเข้มงวด ไม่อนุญาตให้ไปไหน เขวชนหญิงเลยหนีเที่ยว เผอิญถูกจับพร้อมเพื่อนที่เสพยา เขวชนหญิงบอกตำรวจว่าไม่ได้เสพยา จึงถูกปล่อยตัว แต่มีคนเห็นและไปรายงานให้น้ำทราบ ถูกคุ้ยหา ญาติพี่น้องคนอื่นๆ ไม่พูดด้วย เพื่อนบ้านก็เมินเฉย เขวชนหญิงเลยตั้งใจซื้อมาสเฟทจริงๆ โดยซื้อยาที่ร้านสติกที่อยู่ข้างบ้าน ชื่อมา 5 เม็ด และทดลองเสพยาครั้งแรกที่ละซา ในห้องน้ำที่บ้าน

“มันรู้สึกคืออย่างบอกไม่ถูก ตัวเบาหัววิ คิดอะไรก็ปั้งไปหมดละ , มีความรู้สึกที่เราดีกว่าใครในบ้าน นั่งซักผ้า ดูทีวีจนจบ เทียงคีนกว่า ไม่ง่วง ก็ไปนั่งวาดรูปส่งครูต่อ ปากฎว่ารูปออกมาสวย ครูก็ชม”

หลังจากนั้นก็ลองเสพยาเรื่อยๆ และเพิ่มยาขึ้นเรื่อยๆ จนเวลาผ่านไปประมาณ 2 ปี ขณะนั้นได้ย้ายกลับมาอยู่กับมารดาอีกจังหวัดหนึ่ง แต่ไปเช่าหอพักอยู่กับเพื่อนหญิง 2 คน และเพื่อนหญิงคนนี้มีเพื่อนชายที่ใช้เฮโรอีนฉีด ซึ่งเป็นผู้แนะนำให้เปลี่ยนมาใช้เฮโรอีน ครั้งแรกทดลองโดยการสูบ ภายหลังแนะนำให้ฉีด เพราะไม่สิ้นเปลืองยามากเท่าการสูบ เนื่องจากยามีราคาแพงกว่ายาบ้าหลายเท่า อาสาสมัครใช้แล้ว ติดใจ เพราะทำให้เคลิบเคลิ้ม นอนหลับอย่างมีความสุข จะเสพยาบ้าเป็นบางครั้งบางคราวเวลาที่เสียนยามากๆ แล้วหาเฮโรอีนไม่ได้ หรือ ไม่มีเงินพอซื้อยา

“ ออกสูบเฮ โรอินครั้งแรก พอสูดเข้าไปรู้สึกแบบเปรี้ยวๆปาก แล้วถ้ากินน้ำตามมันจะหวานๆ สักพักเราจะเมา แบบบอกไม่ถูก ต่างกับยาบ้า เพราะยาบ้ามันทำให้กระดึบกระเจงตื่นตัว แต่ไม่เมา แต่เฮ โรอินเมา แล้วก็เคลิ้ม ง่วง แล้วก็หลับ มันจะเหมือนฝันนะค่ะ ถ้ายังเราได้อ่านแบบเต็มๆ คือเมมาจัดๆ แล้วเราไปนอนเงียะ มันจะแบบ...มีความสุขนะ...หลังจากนั้นตอนเช้าก่อนไปทำงานก็ดูคนเมมาก่อน กลับจากทำงานก็ดูแป๊ะ เพื่อให้มันหลับ. จนเปลี่ยนมาฉีด เพราะยาแพง และต้องใช้มากขึ้น ”

เยาวชนชาย 1 รายเริ่มจากสูดยาฝิ่นตั้งแต่เด็กๆ เวลาที่ไม่สบายหรือเป็นไข้ พ่อจะให้สูดควันฝิ่นที่พ่อใช้อยู่เป็นประจำอยู่แล้ว พอสูดเข้าไปนิดเดียว อาการไม่สบายต่างๆจะหายไปทันที พ่อจะให้ทำแบบนี้ตลอดช่วงเป็นเด็ก เมื่อโตขึ้นจึงเสพเอง เพราะเป็นคนซื้อยาฝิ่นให้พ่อ เวลาไปซื้อจะเห็นเขาสูบกัน จึงขอลดลองบ้าง จนติด ไม่นานก็มีคนชวนเล่นผงขาว ก็หันมาเสพผงขาวต่อ ครั้งแรกเสพโดยการสูบแบบบุหรี่ ใช้วิธีนี้อยู่ประมาณ 2 ปี จึงเปลี่ยนเป็นฉีด เพราะผงขาวมีราคาแพงขึ้น การสูบลึ้นเปลืองกว่าการฉีด เยาวชนรายนี้อยู่บ้านเฉยๆ ไม่ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ พี่ชายที่ทำงานอยู่กรุงเทพฯ เป็นผู้ส่งเงินมาให้ใช้ทั้งครอบครัว บอกว่าวันๆไม่รู้จะทำอะไร เคยไปอยู่กรุงเทพฯกับพี่ชาย พอมีอะไรทำแก้เหงาบ้าง เช่น ไปเดินเที่ยวตามศูนย์การค้า หยุดเสพยาไปได้สักพักหนึ่ง แต่พอกลับมาอยู่บ้าน ก็เหมือนเดิม จึงหันไปเสพยาอีก

ส่วนเยาวชนชายอีก 2 รายเริ่มเสพยาบ้าต่อจากการดื่มเหล้า สูบบุหรี่ และที่หันมาเสพเฮโรอินเนื่องจากถูกชักชวนจากญาติที่เสพยาชนิดนี้อยู่แล้ว โดยครั้งแรกลองให้เสพโดยวิธีสูบก่อน พอเยาวชนติดใจแล้ว ก็แนะนำให้ใช้วิธีฉีดแทน เพราะไม่สิ้นเปลือง และให้ผลรวดเร็ว

อีกรายเริ่มจากเฮโรอินเลย เพราะเห็นเพื่อนเสพโดยใส่ในบ๊องไม้ไผ่ เหมือนเสพกัญชา เสพแล้วรู้สึกเมา เคลิ้ม เมา สบาย ปลอดภัย โปร่ง หลังจากนั้นก็เสพมาเรื่อยๆ กับเพื่อนๆกลุ่มนี้ โดยรวบรวมเงินกันไปซื้อ เพราะยาราคาแพง เวลาผ่านไป 1 เดือน เงินเริ่มขาดมือ ยาราคาแพงขึ้น จึงชวนกันเปลี่ยนเป็นฉีด แรกๆมีอุปกรณ์กันคนละชุด แต่พอเงินไม่พอหรือเสียนยาขึ้นมา ก็ใช้ร่วมกัน หลังจากนั้นก็ฉีดเฮโรอินมาโดยตลอดจนมาพบกับเยาวชนหญิง(ที่เป็นอาสาสมัครในโครงการนี้เช่นกัน) และเคยเตือนแฟนสาวไม่ให้ใช้ยาฉีด แต่พออาสาสมัครถูกเกณฑ์ทหาร กลับมาช่วงที่ได้พัก ปรากฏว่าแฟนสาวได้เปลี่ยนมาใช้ยาโดยวิธีฉีดแล้ว หลังจากนั้นไม่นาน เยาวชนชายเข้ารับการรักษาที่คลินิกย่อยของศูนย์ฯ และเข้าร่วมโครงการวิจัยของสถาบันฯ และพบว่าติดเชื่อเฮโรอินเมื่อติดตามไปได้ประมาณ 6 เดือน แต่แฟนสาวยังไม่ติดเชื่อ

วิธีการใช้/ปริมาณ/ระยะเวลาที่เสพ

ทุกรายเริ่มจากวิธีการสูบแบบยาบ้า บางรายเสพยาทั้ง 2 ชนิดพร้อมกัน คือเอายาบ้าโรยบนพลอยด์ก่อน แล้วเผาสูดควัน แล้วเอาผงขาวโรยตาม เผาสูดควัน แต่บางรายใช้ผงขาวอย่างเดียว ไม่ว่าจะป็นยาบ้า ผีน หรือเฮโรอิน แล้วเปลี่ยนมาเป็นวิธีฉีด เพราะต้องเพิ่มปริมาณการใช้ยาขึ้นเรื่อยๆ ยาราคาแพงขึ้น หาซื้อยากขึ้น บางที่ต้องสูบยาถึง 2 ปี๊ก (2 หลอดกาแฟ) ถึงออกฤทธิ์ตามที่ต้องการ ในขณะที่การฉีดใช้ปริมาณยาแค่เศษหนึ่งส่วนสี่หรือครึ่งปี๊ก ก็ให้ผลตามที่ต้องการ บางคนยาหนึ่งปี๊กฉีดทีละน้อยๆประมาณ 7 ครั้ง/วัน ทำให้เมายาตลอดเวลา มี 1 รายที่เคยฉีดสูงสุดวันละ 3 ปี๊ก อีก 1 รายที่เคยฉีดผสมระหว่างผงขาวกับยาบ้า หรือผงขาวกับยานอนหลับที่ได้รับจากโรงพยาบาลอาสารักษ์ 2 รายที่เป็นสามีภรรยา จะฉีดยาทุกวันๆละครึ่งปี๊กแบ่งกันคนละครึ่ง

เขวชนทุกรายเคยใช้อุปกรณ์ร่วมกับกลุ่มเพื่อนที่ใช่ยา แม้แต่รายที่เป็นสามีภรรยา และสามีคิดเชื่อแล้ว ยอมรับว่าเวลาเงินไม่พอซื้ออุปกรณ์ฉีดยาได้ 2 อัน ก็จะซื้อเพียงอันเดียว ให้สามีใช้ก่อน แล้วล้างด้วยน้ำก็อก เช็ดให้แห้ง สามีจะผสมยาใส่กระบอกฉีดยา แล้วนำไปให้ภรรยาที่กำลังทำงานอยู่ที่ห้างสรรพสินค้า ภรรยาก็จะเอาไปฉีดในห้องน้ำ ทำแบบนี้ทุกวัน เคยพยายามเลิกยา แต่ทำได้ไม่เกิน 2 วันก็ต้องหายามาเสพอีก

ระยะเวลาการเสพยาโดยการฉีดเฮโรอินของอาสาสมัครกลุ่มนี้ประมาณ 2-6 ปี แต่ถ้านับเวลาดั้งแต่เริ่มเสพยาบ้า ผีน รวมประมาณ 2-8 ปี

พัฒนาการใช้จ่ายจากผู้เสพเป็นผู้ค้า

ไม่มีอาสาสมัครรายใดเป็นผู้ค้าเฮโรอิน มีเพียงรายเดียวที่เคยค้ายาบ้าอยู่ประมาณ 2 ปี ก่อนที่จะเปลี่ยนมาเป็นการฉีดเฮโรอิน

พ่อแม่รู้หรือไม่

เกือบทุกรายพ่อแม่รู้ว่าลูกติดยา มีเขวชนหญิงรายเดียวที่แม่สงสัยเพราะเห็นเพื่อนชายของลูกมีลักษณะผอม ดำ เหมือนคนติดยา จึงถามตรงๆ แต่เขวชนหญิงปฏิเสธ ลักษณะท่าทางของเขวชนหญิงดูเป็นปกติมาก ไม่ผอม ไม่อ้วน ขาว สุขภาพดี ใหม่ๆที่ฉีดเฮโรอินแทบจะทุกวันเช่นเดียวกับเพื่อนชาย ส่วนเขวชนชายทุกคน พ่อแม่รู้ และเป็นผู้พาไปบำบัดรักษา

การบำบัดรักษา

ทุกรายเคยได้รับการบำบัด มี 3 รายที่ให้สัมภาษณ์ขณะเข้ารับการบำบัดที่ศูนย์ฯ อีก 2 รายเลิกบำบัดกับทางศูนย์ฯ แต่ไปที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่แทน เพราะเก็บค่ายาเมทธาโดนเป็นครั้ง ในขณะที่ทางศูนย์ฯต้องจ่ายเป็นคอร์ส อาสารักษ์เก็บเงินไว้ซื้อยา สลับกับการกินเมทธา

โดน โดยให้เหตุผลว่าเมธาโดนที่ได้รับ ไม่เพียงพอกับอาการเสียนยา แต่ก็อยากรับการบำบัด มี 1 รายที่เคยไปบำบัดที่คณะจิตเวชศาสตร์ พ่อแม่มาเข้ารับการอบรมด้วย แต่ละรายเคยได้รับการบำบัดมากกว่า 1 ครั้ง เฉลี่ยประมาณ 2-6 ครั้ง ทุกครั้งก่อนเข้ามาก็ตั้งใจเลิก แต่พอกลับออกไปความตั้งใจจะเลิกก็หมดไป กลับไปเสฟอีก เป็นอย่างนี้ทุกครั้ง อีกรายเคยไปบำบัดคลินิกเอกชนประมาณสิบกว่าครั้งแล้ว ได้รับทั้งเมธาโดน ยานอนหลับ ยาแก้ปวด ยาต่างๆ แต่ก็ตัดไม่ได้ กลับไปเสฟอีก

“ก็อย่างที่เขาพูดไป เคยเล่นแล้ว ถักรสชาติของผงขาวแล้ว จะไม่มีวันลืมเลยครับ...ตอนมาก็ทุกคนแหละตั้งใจที่จะเลิกซะ แต่ขาออกไปนี่ มันไม่มีความตั้งใจเหลือแล้วครับ ถ้ากลับไปอยู่ที่เก่า ไปอยู่ที่บ้านก็คงคิดอีก นอกจากเอาไปที่อื่น..”

“มันตัดไม่ได้ เพราะใจมันยังไม่อยากเลิก ใจยังบอกตนเองว่าเลิกยังไม่ได้”

“ผมยังเลิกไม่ได้.. ทั้งๆที่ครูบาอาจารย์ พ่อแม่ สอนหมด แต่ผมยัง..ค้นหาตัวเองไม่เจอ ยังกลับไปใช้ยาเสฟติดอยู่”

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อยาเสฟติดกับเพศสัมพันธ์

เยาวชนกลุ่มนี้บอกตรงกันหมดว่าการฉีดเฮโรอีนทำให้ความต้องการทางเพศหมดไป บางรายบอกว่าเมื่อผู้หญิงด้วยซ้ำ แต่กลุ่มนี้ไม่ได้ใช้ยาฉีดอย่างเดียว จะใช้ยาบ้าสลับเป็นบางครั้งก็หายาไม่ได้หรือเสียนยา จึงยังคงมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคู่อีก แม้จะยอมรับว่ายาทำให้อวัยวะเพศแข็งตัวช้า แต่บางรายชอบเพราะรู้สึกเพลิน ต่างกับขณะที่ไม่ใช้ยาจะมีความรู้สึกเสร็จเร็ว แต่ก็ยังมีบางรายที่บอกว่าการฉีดยาต่างหากที่ทำให้มีความต้องการทางเพศ ยาเสฟติดตัวอื่นๆ ไม่มีผล และที่ตอบตรงกันคือ หลังจากฉีดผงขาวแล้ว ทำให้เคลิบเคลิ้ม และอยากนอน เพราะฉะนั้นต้องรีบนอน ถ้าสร้างยาแล้วจะหลับไม่ได้ เป็นความรู้สึกที่ทรมานมาก มี 1 รายที่เสฟยาบ้าก่อนเปลี่ยนมาเสฟผงขาว และมีประสบการณ์ที่ผู้หญิงเอาตัวเข้าแลกกับยากับตนเองหลายคน และไม่เคยใช้ถุงยางเลย เพราะไม่กลัวเรื่องติดโรค คิดว่าทุกคนเกิดมาก็ต้องตายทั้งนั้น

“..ผมเคยลองสูบมั่ว เพราะเห็นเพื่อนใช้ เลยขอลองบ้าง ลองเสร็จก็มีเพศสัมพันธ์กับแฟน มันทำให้ผมอยู่ได้นาน นานกว่าผู้ชายทั่วไป จะหลังซึกกว่าผู้ชายทั่วไป คือ มันเป็นความสุข ความพอใจ..เป็นการค้นพบโดยบังเอิญนะครับ เลยคิดใจ พอเสร็จรีบร้อย..ก็คืออยากนอนแล้ว ก็จะฉีดเฮโรอีนต่อ แล้วก็หลับ คือถ้าไม่ใช้เฮโรอีนจะนอนไม่หลับเลย..ผมจะทำแบบนี้ตลอด เวลาที่ต้องการนอนกับแฟน จนพอรู้ว่าติดเชื้อ และแฟนไปตรวจ ยังไม่ติด ผมก็ไม่มื่ออะไรกับแฟนอีก เพราะกลัวแฟนติดจากผม และอาจเพราะฤทธิ์ยาด้วยที่พอใช้ไปนานๆ ..

“ไม่มีความต้องการทางเพศเลย”

“เคยคิดเรื่องติดโรคเหมือนกัน แต่ไม่กลัว เพราะคนเราเกิดมา มันก็ต้องตายเหมือนกันทุกคน ไม่ว่าจะอายุร้อยปี พันปี มันก็ต้องมีที่สิ้นสุดของชีวิตของคนเรา ผมก็..คิดแบบนี้”

ความเห็นของกลุ่มเยาวชนต่อการจัดกลุ่มเพื่อนสอนเพื่อนเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และหรือการลดเลิกใช้ยาเสพติด และความพร้อมในการเป็นผู้นำกลุ่ม

เยาวชนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 33 ราย แบ่งเป็นครั้งต่อครั้งที่แสดงความคิดเห็น 2 ลักษณะคือ

1. น่าจะทำให้ การจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อนสอนเพื่อนในเรื่องต่างๆที่กล่าวไป เพราะแต่ละคนผ่านประสบการณ์เหล่านั้นมาแล้ว สามารถมาเป็นอุทาหรณ์สอนใจให้กับเพื่อนต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่ต้องการให้จัดอยู่ในเฉพาะกลุ่มของตนเอง เพราะถ้าเป็นเพื่อนต่างกลุ่มแล้ว ไม่มั่นใจว่าจะมีคนฟังหรือไม่ ส่วนการเป็นผู้นำกลุ่มนั้น มีเยาวชนไม่กี่รายที่คิดว่าตนเองทำได้ ในขณะที่ส่วนใหญ่ขอเป็นเพียงสมาชิกกลุ่ม

“ต้องเป็นกลุ่มใครกลุ่มมันนะ ถ้ากลุ่มเดียวกันก็น่าจะสอนกันได้ แต่การที่ใครจะฟังใครหรือไม่ อยู่ที่ตัวเขาเองมากกว่า คือเขาต้องคิดได้เอง”

“คิดว่าทำได้นะ ถ้าให้ไปสอนรุ่นน้องๆต่อไป จะพูดประสบการณ์ให้ฟัง และจะเลิกยาให้ได้ ทำตัวอย่างให้รุ่นน้องเห็น จะได้ไปสอนเขาได้.. ตอนนี้ผมมีเพื่อนทั้งผู้หญิงผู้ชายสิบกว่าคน ผมก็..ปกติเป็นหัวโจกในหมู่เพื่อนอยู่แล้ว”

2. ยังไม่พร้อมที่จะทำกิจกรรมกับใคร เพราะไม่มีความอดทนพอในการเข้ากลุ่ม ไม่คิดว่าตนเองจะสอนหรือพูดให้ใครฟังได้ เพราะคนติดยาไม่มีใครเชื่อใคร หรือมีใครเชื่อถือในคำพูดอยู่แล้ว

“คงจะยากนะ เพราะใครจะมาฟังเรา เราไม่ใช่พ่อแม่เขา มีเพื่อนที่สนิทจริงๆเท่านั้นที่พอเดือนได้บ้าง คิดว่าการจัดกลุ่มแบบนี้ ควรให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาทำดีกว่า”

“ก็คงดี เพราะเพื่อนจะพูดกันได้ทุกเรื่อง แต่ตัวผมต้องทำตัวให้ดีกว่าคนอื่น ถึงจะสอนคนอื่นได้ คือ..ผมต้องเลิกได้ก่อน ถ้าไม่งั้นก็สอนใครไม่ได้ จริงไหม?”

“ก็..ถ้าจัด ได้ก็ดี แต่ผมไม่แน่ใจว่าผมมาได้หรือเปล่า ผมว่า..มันเสียเวลาเหมือนกันนะ บ้านผมอยู่ไกลด้วย”

“เป็นไปได้นะ แต่ต้องเลิกให้ได้ก่อน คิดว่า..ถ้าเลิกได้ ก็เปิดเผยตัวได้ ผมจึงจะไปสอนคนอื่นได้ และคิดว่าผมพูดกับเพื่อนดีกว่าคนอื่น เพราะกับเพื่อนจะพูดได้ทุกเรื่อง

“ผมคงไม่นะ ..โรพี..ก็ตัวผมเองยังอ๊พยาอยู่เลย (หัวเราะ) จะไปช่วยเหลือใครได้ ไซ้ใหม่”

4. อภิปรายผล

พฤติกรรมทางเพศกับการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี

กลุ่มเยาวชนที่ใช้ยาฆ่าเชื้อไวรัสตับอักเสบบีโดยวิธีฉีดมีประสบการณ์ทางเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่อายุใกล้เคียงกัน คือระหว่าง 13-18 ปี และ 15-19 ปีตามลำดับ โดยเยาวชนหญิงเริ่มมีเพศสัมพันธ์ที่อายุน้อยกว่า คือ 13 ปี ในขณะที่เยาวชนชายเริ่มที่อายุ 15 ปี ส่วนเยาวชนที่ใช้ยาฆ่าเชื้อไวรัสตับอักเสบบีโดยวิธีรับประทานมีเพศสัมพันธ์มากกว่าทั้งสองกลุ่ม คือ ระหว่าง 16-21 ปี ซึ่งคล้ายกับผลการสำรวจของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ในปี 2539 และ 2541⁽¹²⁾ ที่พบว่าวัยรุ่นไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุต่ำสุดคือ 11-12 ปี และ 13-19 ปีตามลำดับ และจากการวิจัยของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพที่เสร็จสิ้นเมื่อเร็วๆ นี้เรื่องเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นภาคเหนือตอนบนและความต้องการต่อการดูแลสุขภาพทางเพศ⁽¹³⁾ พบว่าอายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ 15-16 ปี และการศึกษาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในชุมชนคลองเตย⁽¹⁴⁾ พบว่าวัยรุ่นทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุเฉลี่ย 15 ปี จะเห็นว่ากรณีมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นไทยเริ่มเมื่อมีอายุน้อย และแนวโน้มน้อยลงเรื่อยๆ จากการสำรวจพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์⁽¹⁵⁾ เมื่อไม่นานมานี้ที่พบว่า อายุต่ำสุดที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่น คือ 9 ปี

คู่นอนคนแรกในชีวิตเกือบทั้งหมดคือแฟนหรือคู่อุปถัมภ์ มีเพียง 2 รายที่ขึ้นครูกับหญิงให้บริการทางเพศ และสาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกทั้งหญิงชายคือ โอกาสเอื้ออำนวย ผนวกกับความรูสึกที่ว่าคนๆ นี้เป็นคนใกล้ชิด เนื่องจากได้คบหาสนิทสนมกันมาระยะหนึ่งแล้ว เกิดความไว้วางใจยอมรับเป็นคู่อุปถัมภ์กัน ตามด้วยความมีเมตตาทั้งสุราและยา บวกกับโอกาสเป็นใจที่ได้อยู่กับตามลำพัง ในบางรายมีเพื่อนเป็นผู้ร่วมสนับสนุนเป็นใจให้มีโอกาสนี้เกิดขึ้น เยาวชนทุกรายไม่เคยคิดเรื่องการแต่งงานกับคู่อุปถัมภ์คนแรกที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย เพราะทุกคนเปลี่ยนคู่อุปถัมภ์คนใหม่หลังจากคบหาคนแรกได้ไม่นาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของงานวิจัยที่เพิ่งเสร็จสิ้นไปเรื่องเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นภาคเหนือตอนบน¹³ ที่ศึกษาในวัยรุ่นอายุ 14-20 ปีจำนวน 82 ราย ในจำนวนนี้มี 65 รายที่มีประสบการณ์ทางเพศ ที่พบว่าปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและครั้งต่อมาคือโอกาสเป็นใจร่วมกับการดื่มสุรา เพื่อนให้การสนับสนุน รวมทั้งทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่เห็นเรื่องนี้เป็นเรื่องธรรมดาของคนที่คบหาเป็นแฟนกัน

เพศสัมพันธ์ครั้งแรกของเยาวชนกลุ่มนี้แทบจะไม่มีกำบัง เนื่องจากไม่ได้เตรียมพร้อมสำหรับสถานการณ์เช่นนี้ มีเยาวชนชายไม่กี่รายที่ป้องกัน เพราะได้รับคำแนะนำจากเพื่อน และหญิงบริการเป็นผู้ใส่ให้ วัยรุ่นทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการตั้งครรภ์ ต่อการติดเชื้อเอชไอวีในระดับค่อนข้างดี ว่าการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยต้องใช้ถุงยางอนามัย และควรมีคู่นอนคนเดียว อย่างไรก็ตาม ความรู้กับการปฏิบัติสวนทางกัน โดยสิ้นเชิง อัตราการใช้ถุงยางอนามัยมีน้อยมาก ซึ่งตรงกับข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุขปี 2544⁽¹²⁾ ที่รายงานว่าวัยรุ่น

ชายและหญิงมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนเมื่อเทียบกับหญิงบริการทางเพศ นอกจากนี้ยังพบว่าวัยรุ่นที่ผ่านการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกแล้ว จะยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนครั้งต่อๆมาอย่างง่ายดาย แทบทุกคนเปลี่ยนคู่นอนคนใหม่ในเวลาไม่นาน แต่กระนั้นเลย อัตราการใช้ถุงยางในคู่นอนคนใหม่ยังคงน้อย ส่วนใหญ่จะใช้กับคู่นอนที่ยังไม่แน่ใจ และยังไม่ยอมรับว่าเป็นแฟนหรือคู่นอนในช่วงแรก เมื่อยอมรับแล้วก็ไม่มีการป้องกันอีกต่อไป

ผลที่ติดตามมาคือ เยาวชนชาย 6 ราย ทำให้คู่นอนตั้งครรถ์ถึง 9 ราย ทุกรายทำแท้งด้วยการซื้อยามาซอดและไปคลินิกทำแท้ง โดยที่เยาวชนชายได้แต่แสดงความสงสารเห็นใจ และบางรายแสดงความรับผิดชอบด้วยการให้เงินไปซื้อยาหรือซื้อมาให้หรือให้เงินไปทำแท้งเอง โดยตนเองไม่ไปด้วย หลังจากเหตุการณ์ผ่านพ้นไป ประสบการณ์ที่ได้รับทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมกำกวมการป้องกันตนเอง คือใช้วิธีการหลังภายนอกแทนการใช้ถุงยางอนามัยหรือการรับประทานยาคุมกำเนิด

จะเห็นว่าทั้งการศึกษานี้และงานวิจัยอื่นๆที่ผ่านมา^(13,16) พบว่าวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์กำนึ่งถึงการป้องกันการตั้งครรภ์อย่างเดียว ไม่พะวงเรื่องการป้องกันการติดเชื้อเอดส์หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ มีเพียงน้อยรายที่กำนึ่งถึงเรื่องนี้ ในกรณีถ้ายังไม่แน่ใจในพฤติกรรมของคู่นอน คิดว่าการไม่ใช้ในบางครั้งไม่น่าจะทำให้ติดเชื้อได้เพราะคู่นอนไม่ใช่ผู้ขายบริการทางเพศ เหตุผลของวัยรุ่นที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยแทบทุกการศึกษาคล้ายคลึงกัน คือไม่ชอบ ถุงยางอนามัยทำให้การร่วมเพศไม่เป็นธรรมชาติ ไม่สนุก อยาที่จะไปซื้อถุงยางหรือไปเอาฟรีที่สถานีนอนามัย ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ แม้ในบางครั้งได้เตรียมไว้แล้วแต่พอถึงเวลาจริงกลับใช้ไม่ทัน

พฤติกรรมการใช้ยาเสพติด

สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีความเกี่ยวพันอย่างยิ่งกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยนี้ คือการใช้สารเสพติด จากการศึกษาพบว่า เยาวชนกลุ่มนี้ทั้งกลุ่มที่ใช้ยาเสพติดชนิดสูบ/กินหรือฉีด ทุกรายเริ่มจากการสูบบุหรี่หรือดื่มสุรา แล้วจึงตามด้วยยาเสพติดชนิดอื่น เยาวชนกลุ่มที่ใช้ยาบ้าเริ่มเสพยาบ้าเมื่ออายุน้อยกว่าทุกกลุ่มคืออายุ 13-14 ปี ในขณะที่กลุ่มใช้เฮโรอีนฉีดและยาอีเริ่มเมื่ออายุ 17 ปี และ 19 ปีตามลำดับ และพบว่าผู้ใช้ยาเฮโรอีนฉีดมีระยะเวลาการใช้ยายาวนานกว่าทุกกลุ่ม ถัดมาเป็นยาบ้า และยาอี ซึ่งตลอดเวลาของการใช้ยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นยาบ้า อี/เค หรือเฮโรอีน วัยรุ่นยังคงสูบบุหรี่และดื่มสุรา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองมีการกวาดขันอย่างเข้มงวดเรื่องยาเสพติดเหล่านี้ การซื้อขายยากขัน การดื่มสุราสูบบุหรี่ดูจะเป็นสิ่งที่วัยรุ่นบอกว่าใช้ทดแทนยาเสพติดที่เคยใช้ได้อย่างปลอดภัยที่สุด

สาเหตุของการใช้ยาเสพติดเหมือนกับงานวิจัยอื่นๆ^(7,13,17) คือ มาจากความอยากลองเป็นอันดับแรก และเพื่อนชวน เมื่อทดลองแล้วก็ติดใจในฤทธิ์ของยา ทดลองอีก และลองอีกจนต้องหามาใช้เรื่อยๆ เพิ่มปริมาณยาเพื่อให้ยาออกฤทธิ์เหมือนที่ลองแรกๆ ลักษณะการใช้ยาของเยาวชนกลุ่มนี้เป็นการใช้ยาเดี่ยวเป็นส่วนใหญ่ เช่นยาบ้าอย่างเดียว เฮโรอีนอย่างเดียว หรือใช้สลับกันบ้างใน

กรณีที่ทำยาอีกชนิดไม่ได้ มีบางรายที่ใช้กัญชาสลับบ้างเป็นครั้งคราว หรือกลุ่มที่ใช้ยาอีกใช้ยาอีกอย่างเดียวมีการใช้ยาพร้อมด้วยเป็นบางครั้ง เยาวชนส่วนใหญ่ยังคงเสพยา หนึ่งในสี่ยังเสพทุกวัน หรือเกือบทุกวัน อีกหนึ่งในสี่พยายามที่จะเลิกการใช้ยาโดยส่วนหนึ่งเข้ารับการบำบัดรักษา อีกสองส่วนพยายามเลิกด้วยตนเองโดยใช้ยาในปริมาณและความถี่ที่น้อยลง

ความสัมพันธ์ระหว่างการเสพยาเสพติดกับเพศสัมพันธ์ต่อการแพร่กระจายของเชื้อเอชไอวี

จากงานเขียนของอรสม สุทธิสาคร⁽¹⁸⁾ ที่ได้ไปเก็บข้อมูลตามแหล่งบันเทิงต่างๆที่วัยรุ่นชอบไปในกรุงเทพฯ รวมทั้งเก็บข้อมูลจากโรงเรียน มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยใกล้ๆกรุงเทพฯอีกจำนวนหนึ่ง พบว่าการเสพยาในวัยรุ่นพัฒนาไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ในที่สุด เนื่องจากยาทำให้มีอารมณ์ทางเพศมากขึ้น คึกคะนอง กล้า ความอายหายไป สามารถมีเพศสัมพันธ์ได้โดยไม่เล็ดสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานป.ป.ส.⁽¹⁹⁾ ที่ศึกษาในผู้ที่เข้ารับการบำบัดยาบ้าและเฮโรอีนที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์ พบว่า ร้อยละ 59 ของผู้เสพยาบ้ายอมรับว่ายาทำให้ตนเองมีอารมณ์ทางเพศมากขึ้น ในขณะที่ผู้เสพเฮโรอีนร้อยละ 70 ไม่มีอารมณ์หรือไม่คิดเรื่องเพศเลย

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่า ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้ใช้ยาบ้า ยาฮี และเฮโรอีนจึง พบความแตกต่างกันคือ ในกลุ่มผู้ใช้ยาบ้าเองมีเกินครึ่งที่พบว่าการใช้ยาในช่วงแรกกระตุ้นความรู้สึกและความต้องการทางเพศมากขึ้นกว่าปกติ ทำให้มีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคู่อีกหลังการเสพยา ซึ่งสอดคล้องกับฤทธิ์ของยาบ้า ที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง โดยมีผลในการกระตุ้นประสาท ทำให้เกิดอาการตื่นตัว แต่พอใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน การเสพยากระตุ้นความรู้สึกทางเพศเพียงเล็กน้อย และไม่มีความต้องการมากจนต้องมีเพศสัมพันธ์กับใคร แต่ถ้ามีการร่วมเพศใช้เวลานานกว่าปกติ เพราะอวัยวะเพศแข็งตัวช้า ซึ่งแตกต่างกับในช่วงต้นของการเสพยา ในขณะที่ผู้เสพยาบ้าอีกกลุ่มที่ปฏิเสธความรู้สึกและความต้องการทางเพศ อารมณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอารมณ์ขยันอยากทำงานต่างๆมากกว่า ซึ่งทั้งสองกลุ่มนี้มีระยะเวลาการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน

ในกลุ่มผู้ใช้เฮโรอีนทั้งหมดระบุว่าไม่มีอารมณ์ความต้องการทางเพศเลย นอกจากบางครั้งที่ใช้ยาบ้าเพื่อหวังผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ และระยะเวลาในการใช้เฮโรอีนมากกว่า 5 ปีขึ้นไป มีเพียงรายเดียวที่ใช้มา 2 ปี ซึ่งข้อมูลที่ได้ตรงกับฤทธิ์ของเฮโรอีนที่ทำให้ฮอร์โมนเพศลดลง ความต้องการทางเพศไม่ค่อยเกิดขึ้น

ส่วนในกลุ่มที่ใช้ยาฮี แตกต่างกับสองกลุ่มที่กล่าวไปคือฤทธิ์ของยาทำให้อารมณ์ของเยาวชนผู้เสพตื่นตัวตลอดเวลา กระตุ้นอารมณ์ที่อยากใกล้ชิดและสัมผัสสร้างกายผู้อื่น ดังนั้นเมื่อมีใครมาสัมผัสจะต้องจะตอบสนองทันที ทำให้เกิดพฤติกรรมทางเพศกับคนแปลกหน้าได้โดยไม่ยั้งคิดและไม่มีการป้องกันใดๆ

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างยาเสพติดกับเพศสัมพันธ์ที่พบอีกประการหนึ่งคือ ในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดที่เอาตัวแลกกับยา ซึ่งมีไม่กี่รายที่เปิดเผยว่าเคยเจอกับเหตุการณ์นี้ด้วยตนเอง ส่วนใหญ่

ให้ข้อมูลว่าเคยเห็นเหตุการณ์หรือได้ยินเพื่อนคุยให้ฟัง และยอมรับว่ากลุ่มที่เอาตัวเข้าแลกกับยานี้มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่กระจายของโรคเอดส์ เพราะจะยอมทุกอย่างเพื่อให้ได้ยามาเสพ

อย่างไรก็ตาม แม้การศึกษาพบความสัมพันธ์ของการใช้ยาเสพติดสัมพันธ์ แต่ส่วนใหญ่เหตุผลของการใช้ยาของเยาวชนไม่ได้ต้องการผลทางเพศเป็นหลัก แต่ด้วยเหตุผลเพื่อสนองความต้องการทางอารมณ์ด้านอื่นมากกว่า ได้แก่ ความสุข ความพึงพอใจ ความสนุกสนาน เพลิดเพลินอยู่ในโลกส่วนตัวของตัวเอง เยาวชนส่วนใหญ่ยอมรับว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ค่อนข้างมากเป็นเรื่องของโอกาสร่วมกับการดื่มสุรา ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอน และการที่จะป้องกันตนเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์หรือไม่ขึ้นกับวิจารณญาณของตัวเยาวชนเองมากกว่าความรู้ที่ได้รับ

การจัดกลุ่มเพื่อนสอนเพื่อน

สำหรับความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อพูดคุยกับเพื่อนในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และหรือการลดเลิกใช้ยาเสพติด การป้องกันตนเองต่อการติดเชื้อเอดส์ มีเยาวชนครึ่งต่อครึ่งที่ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยกลุ่มที่เห็นด้วย คิดว่าตนผ่านประสบการณ์เหล่านี้มาแล้วสามารถบอกเล่ากับเพื่อนได้ แต่มีข้อแม้ว่าต้องเป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกัน ส่วนกลุ่มที่คิดว่าทำไม่ได้เนื่องจากตนเองยังไม่พร้อม ยังเลิกษาไม่ได้ และไม่มีความอดทนในการเข้ากลุ่ม

เยาวชนกลุ่มนี้ ส่วนหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนที่ไม่ห่างไกลตัวเมืองเชียงใหม่ ภายในชุมชนเองมีการจัดกิจกรรมป้องกันไม่ให้เยาวชนเสพยาหรือให้การบำบัดรักษาในกลุ่มที่ติดยา และมีเยาวชนบางคนเข้าร่วมด้วย ในขณะเดียวกัน ทางสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ กำลังดำเนินการศึกษาเรื่องการลดความเสี่ยงของการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า กับการอบรมเครือข่ายเพื่อนสอนเพื่อน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวีในกลุ่มและเครือข่ายผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีด ซึ่งทั้งสองโครงการกำลังอยู่ในระยะการศึกษานำร่อง เพื่อหาข้อมูลพื้นฐานและพัฒนารูปแบบวิธีการแทรกแซงที่เหมาะสมกับกลุ่มสำหรับโครงการหลักที่จะใช้เวลาศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี คาดว่าโครงการนำร่องคงสรุปผลได้ในเร็วนี้ และพื้นที่เป้าหมายของโครงการครอบคลุมพื้นที่ของเยาวชนกลุ่มที่ผู้วิจัยศึกษา จึงคาดว่าเยาวชนบางรายอาจเข้าร่วมในโครงการของสถาบันฯได้ต่อไป

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ยาเสพติด เพศสัมพันธ์ และการติดเชื้อเอชไอวีเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กัน เพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่ใช้ยาเสพติดมีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวี โดยเฉพาะในกลุ่มที่ใช้ยาอี/เค กลุ่มวัยรุ่นหญิงติดยาที่ต้องเอาตัวเข้าแลกกับยา และเยาวชนที่ใช้อุปกรณ์ฉีดยาาร่วมกัน การที่วัยรุ่นมีความรู้เรื่องโรคเอดส์เป็นอย่างดีไม่ได้แสดงว่าวัยรุ่นมีความตระหนักต่อการป้องกันตนเองต่อการติดโรคหรือแพร่กระจายโรคให้ผู้อื่นได้ เพราะมีปัจจัยอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ทักษะต่อเรื่องเพศสัมพันธ์ที่เห็นเป็นเรื่องธรรมดากับคนที่ยอมรับว่าเป็นแฟนหรือคู่อรัก หรือฤทธิ์ของยาที่ทำให้ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดปาร์ตี้ยา หรือความอยากยาที่ไม่สามารถวางกั้นความกลัวต่อการติดเอดส์

ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ปัจจุบันที่กระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีผลกระทบไปถึงการดำเนินชีวิตของวัยรุ่น ค่านิยมเรื่องเพศ บทบาททางเพศ การใช้ยาเสพติด วัยรุ่นหญิงชายกำลังหลงผิดหลงถูก มีความสับสนในการเรียนรู้และการปรับตัว ดังนั้นจึงเป็นภารกิจหลักที่ทุกฝ่ายต้องดำเนินพร้อมกับการทำความเข้าใจวัยรุ่นด้วย รูปธรรมที่เห็นได้ชัดเจนคือ การทำโครงการและกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะชีวิตแก่วัยรุ่นและเยาวชน สร้างค่านิยมใหม่ให้วัยรุ่นสมัยนี้ เป็นวัยรุ่นที่ฉลาด ต้องคิดเป็นทำเป็น ไม่ซ่องแวงยาเสพติด วัยรุ่นหญิงรู้จักรักษานวลสงวนตัว และให้เกียรติกันในวัยรุ่นชาย สิ่งเหล่านี้ ไม่ใช่เรื่องเชยหรือล้าสมัย ถ้ายึดค่านิยมเหล่านี้ไว้ การเสพยาและติดยา เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การตั้งครรถไม่พึงประสงค์ไปจนถึงการทำแท้ง เรื่อยไปจนถึงการติดโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ คงไม่กล้ากราบทำร้ายอนาคตของเยาวชนได้

เอกสารอ้างอิง

1. สมบัติ แทนประเสริฐสุข, อรพรรณ แสงวรรณลอย, อมรา ทองหงษ์, สุชาดา จันทสิริ ยากร, โชนิตา คุ่มตลอด, สุนีย์ สว่างศรี. สรุปสถานการณ์ทางระบาดวิทยาของภาวะติดเชื้อเอดส์/ไอวี/เอดส์ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ไอวีในประเทศไทย พ.ศ. 2542. วารสารโรคเอดส์. 2543; 12:53-9.
2. รุจน์ โกมลบุตร. เมื่อธนาคารโลกวิพากษ์การทำงานเอดส์ไทยอย่างถึงถิ่น. หนังสือพิมพ์มติชน. 17 พ.ย. 2543:5.
3. ชลธิชา เรืองยุทธิการณ์, มนต์จันทร์ วิชาจารย์, อ่อนศรี ชื้อท, จรินทร์รัตน์ กิติศรี, ดวงกมล ไทยกกล้า, จิรศักดิ์ คำบุญเรือง. ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเรื่องการเสพยาเสพติดของทหารเกณฑ์ สังกัดมณฑลทหารบกที่ 33 จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิชาการสาธารณสุข. 2542; 8:53-60.
4. Research Institute for Health Sciences. Fourth Year Summary Report of Preparations for AIDS Vaccine Evaluations in Northern Thailand (PAVE)/HIV Network for Prevention Research (HIVNET). Chiang Mai University; 1996-7.
5. David D Celentano, Myat Htoo Razak, Onsri Short, Umpawa Timpan, Tasanai Vongchak, Namtip Srirak, Surinda Kawichai, Vinai Suriyanon, Jaroon Jittiwutikarn. Incidence of HIV and risk behavior change in a drug user cohort in northern Thailand. XIII International AIDS Conference. Durban, South Africa, 9-14 July, 2000.
6. Razak MH, Jittiwutikarn J, Srirak N, Beyrer C, Suriyanon V, Khamboonreung C, Celentano DD. HIV risk among methamphetamine abusers in northern Thailand: a maturing epidemic chases a new epidemic. XIII International AIDS Conference. Durban, South Africa, 9-14 July, 2000.
7. ผงจิต อินสุวรรณ และคณะ. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดยาเสพติดของเยาวชน. ส่วนวิจัยและพัฒนาวิชาการ สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. 2542; 29-32.
8. กลุ่มวิจัย ส่วนส่งเสริมพลศึกษา สุขภาพและนันทนาการ สำนักพัฒนาการพลศึกษา สุขภาพ และนันทนาการ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย. ส่วนวิจัยและพัฒนาวิชาการ สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. 2542; 121-123.

9. ศานิต อ่อนเปี่ยม. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ Ecstasy (MDMA). วารสารสำนักงาน ป.ป.ส. 2543; 16:11-3.
10. ภาณุพงศ์ จิตะสมบัติ. สิ่งเสพติด 2000. สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงานป.ป.ส. 2542.
11. วิภา ค่านธำรงกุล และคณะ. ความรู้และทัศนคติต่อการติดยาเสพติด. ส่วนวิจัยและพัฒนาวิชาการ สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. 2542; 19-21.
12. ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต. เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นไทย: มันยากแค่ไหนที่จะหลีกเลี่ยง? ไปไม่ได้ถึง?. สารประชากรและการพัฒนา. 2545; 23(2): 1-2.
13. อรุณรัตน์ ตั้งมั่นคงวรกุล, ชลธิชา เรืองยุทธการณ, สัจจวรรณ สมบัติใหม่, โสภณ ใบโพธิ์. เพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นภาคเหนือตอนบน และความต้องการต่อการดูแลสุขภาพทางเพศ. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง "ล้านนาเสวนาเอดส์ 2545" 29-30 สิงหาคม ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่.
14. พรรณี ภาณุวัฒน์สุข, รัตนา สำโรงทอง. พฤติกรรมทางเพศและความคิดเห็นในเรื่องเพศของวัยรุ่นในชุมชนคลองเตย. วารสารโรคเอดส์. 2542; 11:207-216.
15. ถนอมรัตน์ ประสิทธิ์เมตต์, ชัยโรจน์ ขุมมงคล. พฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์. วารสารวิชาการสาธารณสุข. 2545; 11:720-728.
16. Amara Soonthorndhada. Sexuality, AIDS and Risk-Taking Behavior Among Thai Youth. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง "ทิศทางการวิจัยอนามัยเจริญพันธุ์ในประชากรวัยรุ่น" จัดโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 28 กุมภาพันธ์ 2545 ณ โรงแรมเอสดี อเวนิว กรุงเทพฯ
17. มงคล ปลื้มจิตชม, พรรณิศา ธรรมเทอดไทย, วีรศักดิ์ เหล่าตระกูล, รวมพล สวนสีดา, สุภัทร กัตัญญูทิศา, สมชาย ประเสริฐผล. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาสูบของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม พ.ศ.2539. วารสารวิชาการสาธารณสุข. 2539; 5(4): 526-534.
18. อรสม สุทธิสาคร. เด็กพันธุ์ใหม่วัย X. 2544.
19. สำนักงานป.ป.ส. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ยาเสพติดกับเพศสัมพันธ์. 2542.

ภาคผนวก

แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก

ข้อมูลส่วนบุคคล

- เพศ อายุ การศึกษา สภาพสมรส ศาสนา
- ที่อยู่/พักกับใคร
- อาชีพ/รายได้/ค่าใช้จ่าย
- การศึกษา
- กับครอบครัว

ประสบการณ์เรื่องความรัก/เพศสัมพันธ์

- เคยมีความรัก/เพศสัมพันธ์?
- เพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่อใด? กับใคร ที่ไหน เกิดขึ้นได้อย่างไร มีเรื่องยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่? มีการป้องกันหรือไม่/เหตุผลของการป้องกันหรือไม่ป้องกัน
หลังจากมีครั้งแรกแล้ว ต่อมาถามเรื่องความถี่/การป้องกัน/การใช้ยา(ในคู่นอนคนแรกนี้)
ความพึงพอใจกับการมีเพศสัมพันธ์ : มีความสุข/ประทับใจ พึงพอใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย ฯลฯ
- เพศสัมพันธ์ครั้งต่อมา รายละเอียดเหมือนครั้งแรก
- ให้ถามถึงคู่นอนแต่ละคนที่มีด้วยว่า รู้หรือไม่ว่าคู่นอนของท่านมีคู่นอนคนอื่นด้วย? เป็นใคร? มีการป้องกัน?
- สื่อ : เคยดูหนังสือ ไป/การ์ตูน/วิดีโอ/ซีดี
- เรื่องถุงยาง : เคยใช้ถุงยาง? เพราะอะไร ใครเป็นคนชวนให้ใช้
 - คิดอย่างไร หรือมีทัศนคติอย่างไรต่อถุงยาง?
 - เคยกำเนิดด้วยวิธีใด?
- การตั้งครรภ์ : เคยท้อง? ที่ครั้ง? กับใคร? ทำไมถึงท้อง? พอรู้ว่าท้องแก้ปัญหาอย่างไร?
 - เคยทำแท้ง? ใช้วิธีการ? คิดอย่างไรถึงทำแท้ง
 - ทำที่ไหน? ค่าใช้จ่าย
 - ตอนทำแท้งรู้สึกอย่างไร? ผลจากการทำเป็นอย่างไร?
 - คิดอย่างไรต่อการทำแท้ง/ตั้งครรภ์ จะทำอย่างไรที่วัยรุ่นจะไม่ประสบกับปัญหานี้

ประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

- เคยเป็น? โรคอะไร ถ้าตอบไม่ได้ให้ถามเกี่ยวกับอาการ เช่น มีหนองไหล คัน กลิ่นเหม็น ปัสสาวะแสบขัด? ฯลฯ จำนวนครั้งที่ เป็น
- คิดว่าติดมาได้ยังไง?
- รักษา?
- ประวัติการเจ็บป่วยอื่นๆ ผ่าตัด ฯลฯ

ความรู้เรื่องโรคเอดส์

- รู้เรื่องเกี่ยวกับโรคเอดส์? สาเหตุ/การติดต่อ/การป้องกัน
- คิดว่าตัวเองมีโอกาสติดหรือไม่? ทางใด?
- เคยบริจาคเลือด?
- เคยเจาะเลือดตรวจเอดส์? มีการให้คำปรึกษาก่อนการตรวจเลือดเอดส์หรือไม่

ประสบการณ์การใช้สารเสพติด

- เริ่มเสพครั้งแรกอายุ? ทำไม? ยาอะไร วิธีใช้ จำนวนยาที่ใช้ ราคา เอามาจากไหน สถานที่ เสพ เสพกับใครบ้าง (เพื่อนร่วมเสพ ใช้ยาร่วมกัน อุปกรณ์ร่วมกัน?) ความรู้สึกในการใช้ ครั้งแรก เอาเงินจากไหนมาซื้อ? ความถี่ในการเสพ?
- การเสพครั้งต่อๆมา คำถามเหมือนครั้งแรก คิดว่าตนเองติดยาหรือไม่? เพราะ?
- ประวัติการใช้ยา ใช้ชนิดเดียวหรือหลายชนิด? ช่วยเล่ารายละเอียดให้ฟัง
- คิดว่าการเสพยามีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์หรือไม่? อย่างไร?
- มีเพศสัมพันธ์ในช่วงที่ไม่มียาเข้ามาเกี่ยวข้อง แตกต่างจากช่วงมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ยาร่วม ด้วยอย่างไร? (ความมีสติเรื่องการป้องกัน ป้องกันทุกครั้ง(ใช้ถุงยางทุกครั้ง?) มีกับใคร สถานที่ ความถี่ในการร่วมเพศ ฯลฯ)
- เคยมีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกกับยาเสพติดหรือไม่? อย่างไร?
- คิดว่าตนเองมีโอกาสได้รับเชื้อเอดส์จากการใช้ยาเสพติดหรือไม่ เพราะ?
- เคยได้รับการบำบัด? ช่วยเล่ารายละเอียดให้ฟัง (มีอาการอะไรบ้าง? เสียนยา ประสาทหลอน กลุ่มคลั่ง โรคจิต ฯลฯ) ใช้วิธีหักดิบด้วยตนเอง?
- อยากเลิกยา? มีเป้าหมายในชีวิต? วางแผนชีวิต?
- ทักษะติดต่อการใช้ยาของตนเอง ครอบครัวยังไง? ชุมชนคิดอย่างไร? (ต่อตัวเอง?)
- มีใครรู้หรือไม่ว่าคุณติดยา/ใช้ยา

ความคิดเห็นต่อการจัดกลุ่มเพื่อนสอนเพื่อน

- คิดอย่างไรต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด/เอดส์ในปัจจุบัน?
- จะป้องกันการแพร่ระบาดทั้งยาเสพติด/เอดส์ได้อย่างไร?
- คิดอย่างไรต่อการจัดกลุ่มเพื่อนสอนเพื่อน ควรทำอะไร? ตัวคุณเองจะเป็นคนหนึ่งที่สอนเพื่อนได้หรือไม่?

	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ต้องการตอบ
1. คุณอายุระหว่าง 15-23 ปี			
2. คุณมีงานทำแล้ว			
3. คุณเป็นนักเรียน/นักศึกษา			
4. คุณอาศัยอยู่กับพ่อแม่/ญาติ			
5. คุณพักอยู่กับเพื่อน			
6. คุณใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน			
7. คุณชอบออกเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนๆ			
8. คุณยังโสดอยู่			
9. มีใครบางคนบอกว่าคุณน่าสนใจ			
10. มีใครบางคนกำลังจีบคุณอยู่			
11. คุณกำลังจีบบางคนอยู่			
12. คุณเคยออกหักมาแล้ว			
13. คุณเคยทำคนนอกหัก			
14. คุณเคยมีแฟนเหมือนกันนะ			
15. ตอนนี้คุณก็ยังมีแฟนอยู่			
16. คุณเคย “ก๊วกก๊วก” กับแฟน			
17. ตอนนี้คุณก็ “ก๊วกก๊วก” กับแฟนคืออยู่			
18. คุณเคยอยู่กับแฟน			
19. ตอนนี้คุณก็ยังอยู่กับแฟน			
20. คุณเคยสูบบุหรี่มาก่อน			
21. ตอนนี้คุณก็ยังสูบบุหรี่อยู่			
22. คุณเคยทดลองใช้สารเสพติดมาก่อน			
23. ตอนนี้คุณก็ยังใช้อยู่			